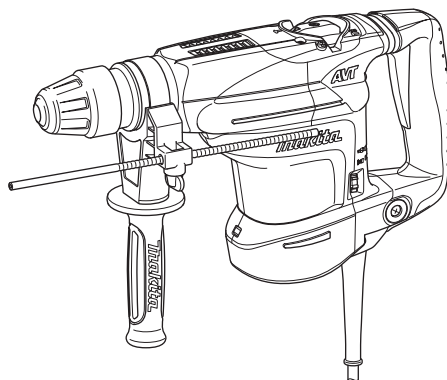

EN	Combination Hammer	INSTRUCTION MANUAL	5
SL	Kombinirano kladivo	NAVODILO ZA UPORABO	10
SQ	Çekiç me kombinim	MANUALI I PËRDORIMIT	15
BG	Комбиниран перфоратор	РЪКОВОДСТВО ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ	20
HR	Kombinirani čekić	PRIRUČNIK S UPUTAMA	25
MK	Комбинирана чекан-дупчалка	УПАТСТВО ЗА УПОТРЕБА	30
RO	Ansamblu percutor multifuncțional	MANUAL DE INSTRUCȚIUNI	35
SR	Комбиновани чекић	УПУТСТВО ЗА УПОТРЕБУ	40
RU	Трехрежимный перфоратор	РУКОВОДСТВО ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ	45
UK	Перфоратор	ІНСТРУКЦІЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ	51

HR3540C HR3541FC

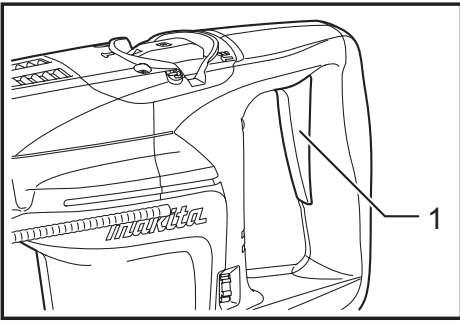

Fig.1

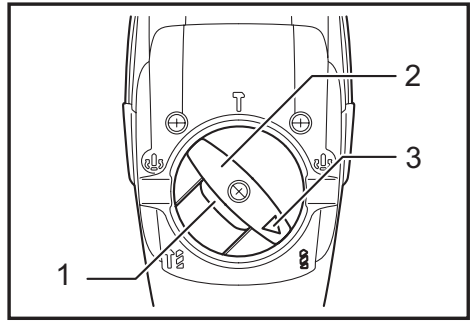

Fig.5

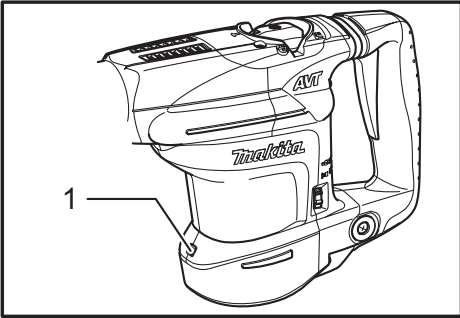

Fig.2

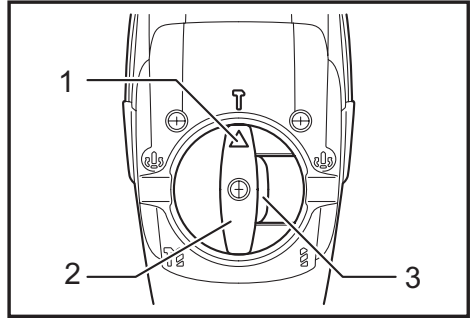

Fig.6

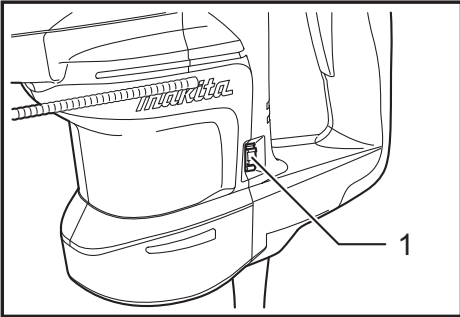

Fig.3

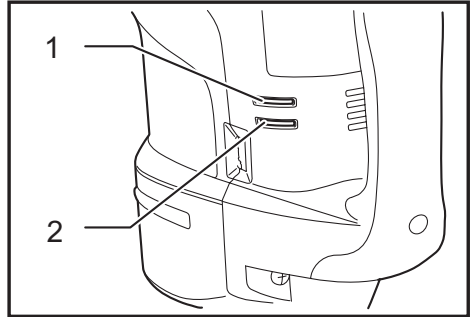

Fig.7

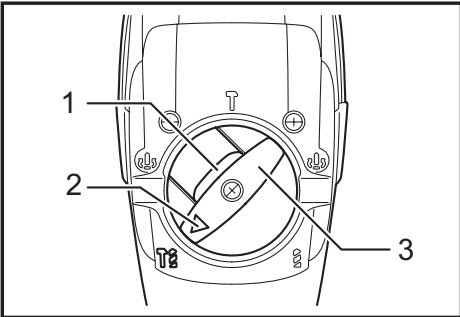

Fig.4

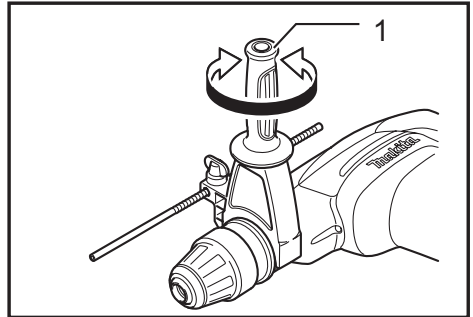

Fig.8

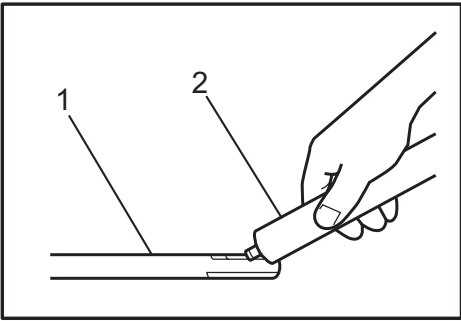

Fig.9

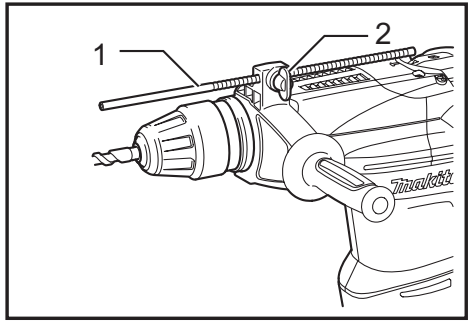

Fig.13

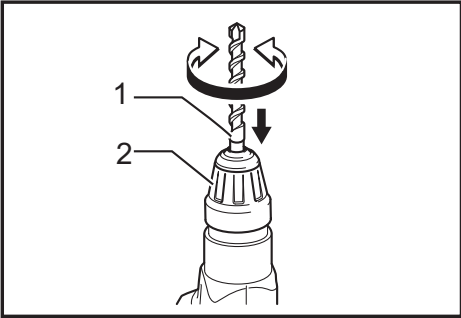

Fig.10

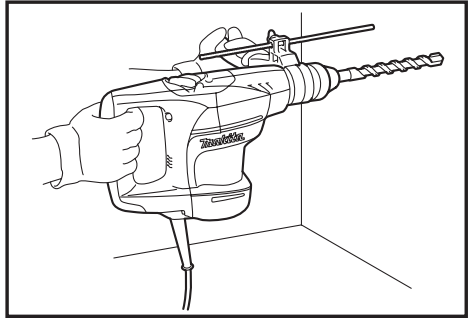

Fig.14

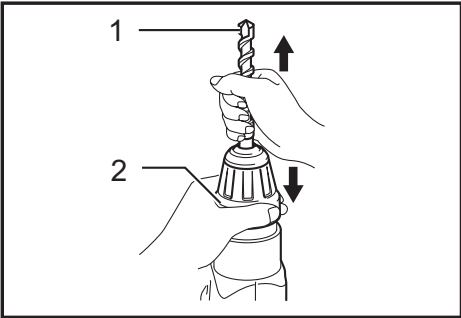

Fig.11

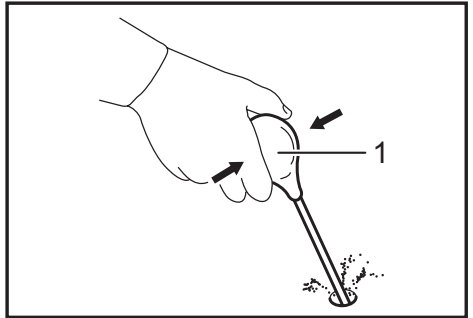

Fig.15

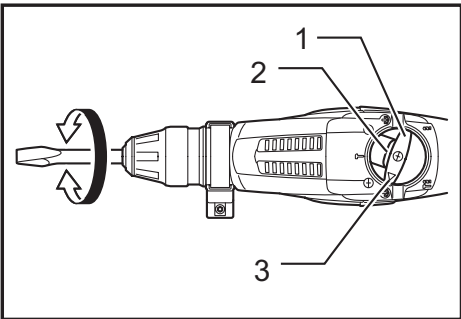

Fig.12

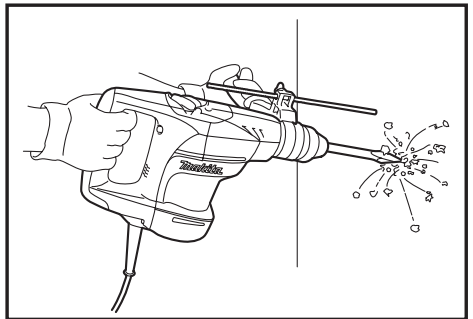

Fig.16

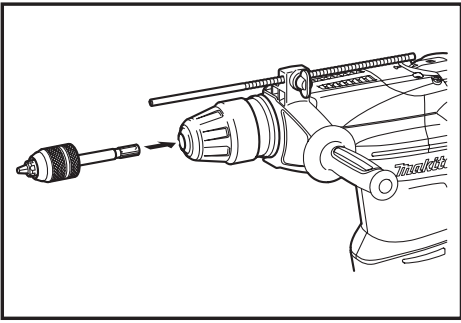

Fig.17

SPECIFICATIONS

Model			HR3540C	HR3541FC
Capacities	Concrete	Tungsten-carbide tipped bit	35 mm	
		Core bit	90 mm	
	Steel		13 mm	
	Wood		32 mm	
No load speed (min ⁻¹)			315 - 630	
Blows per minute			1,650 - 3,300	
Overall length			439 mm	
Net weight			5.2 kg	5.6 kg
Safety class			□/II	

- Due to our continuing program of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- Weight according to EPTA-Procedure 01/2003

Intended use

The tool is intended for hammer drilling in brick, concrete and stone as well as for chiselling work.

Power supply

The tool should be connected only to a power supply of the same voltage as indicated on the nameplate, and can only be operated on single-phase AC supply. They are double-insulated in accordance with European Standard and can, therefore, also be used from sockets without earth wire.

For Model HR3540C

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN60745:

- Sound pressure level (L_{pA}): 93 dB(A)
- Sound power level (L_{WA}): 104 dB(A)
- Uncertainty (K): 3 dB(A)

Wear ear protection

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN60745:

- Work mode : chiseling function
- Vibration emission ($a_{h,CHES}$): 12.5 m/s²
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²
- Work mode : hammer drilling into concrete
- Vibration emission ($a_{h,HD}$): 18.0 m/s²
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²
- Work mode : drilling into metal
- Vibration emission ($a_{h,D}$): 2.5 m/s²
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

For Model HR3541FC

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN60745:

- Sound pressure level (L_{pA}): 91 dB(A)
- Sound power level (L_{WA}): 102 dB(A)
- Uncertainty (K) : 3 dB(A)

Wear ear protection

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN60745:

- Work mode : chiseling function
- Vibration emission ($a_{h,CHES}$): 9.0 m/s²
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²
- Work mode : hammer drilling into concrete
- Vibration emission ($a_{h,HD}$): 11.0 m/s²
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²
- Work mode : drilling into metal
- Vibration emission ($a_{h,D}$): 2.5 m/s² or less
- Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

NOTE: The declared vibration emission value has been measured in accordance with the standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared vibration emission value may also be used in a preliminary assessment of exposure.

⚠WARNING: The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared emission value depending on the ways in which the tool is used.

⚠WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

For European countries only

EC Declaration of Conformity

We Makita Corporation as the responsible manufacturer declare that the following Makita machine(s):

Designation of Machine:

Combination Hammer

Model No./ Type: HR3540C,HR3541FC

are of series production and

Conforms to the following European Directives:

98/37/EC until 28th December 2009 and then with

2006/42/EC from 29th December 2009

And are manufactured in accordance with the following standards or standardised documents:

EN60745

The technical documentation is kept by our authorised representative in Europe who is:

Makita International Europe Ltd,

Michigan, Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, England

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Director

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

General Power Tool Safety Warnings

⚠️WARNING Read all safety warnings and all instructions. Failure to follow the warnings and instructions may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

ROTARY HAMMER SAFETY WARNINGS

1. **Wear ear protectors.** Exposure to noise can cause hearing loss.
2. **Use auxiliary handle(s), if supplied with the tool.** Loss of control can cause personal injury.
3. **Hold power tool by insulated gripping surfaces, when performing an operation where the cutting accessory may contact hidden wiring or its own cord.** Cutting accessory contacting a "live" wire may make exposed metal parts of the power tool "live" and could give the operator an electric shock.
4. **Wear a hard hat (safety helmet), safety glasses and/or face shield. Ordinary eye or sun glasses are NOT safety glasses. It is also highly recommended that you wear a dust mask and thickly padded gloves.**
5. **Be sure the bit is secured in place before operation.**

6. **Under normal operation, the tool is designed to produce vibration. The screws can come loose easily, causing a breakdown or accident. Check tightness of screws carefully before operation.**
7. **In cold weather or when the tool has not been used for a long time, let the tool warm up for a while by operating it under no load. This will loosen up the lubrication. Without proper warm-up, hammering operation is difficult.**
8. **Always be sure you have a firm footing. Be sure no one is below when using the tool in high locations.**
9. **Hold the tool firmly with both hands.**
10. **Keep hands away from moving parts.**
11. **Do not leave the tool running. Operate the tool only when hand-held.**
12. **Do not point the tool at any one in the area when operating. The bit could fly out and injure someone seriously.**
13. **Do not touch the bit or parts close to the bit immediately after operation; they may be extremely hot and could burn your skin.**
14. **Some material contains chemicals which may be toxic. Take caution to prevent dust inhalation and skin contact. Follow material supplier safety data.**

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

⚠️WARNING: DO NOT let comfort or familiarity with product (gained from repeated use) replace strict adherence to safety rules for the subject product. MISUSE or failure to follow the safety rules stated in this instruction manual may cause serious personal injury.

FUNCTIONAL DESCRIPTION

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before adjusting or checking function on the tool.

Switch action

► Fig.1: 1. Switch trigger

⚠ CAUTION:

- Before plugging in the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.

To start the tool, simply pull the switch trigger. Release the switch trigger to stop.

Lighting up the lamp

For Model HR3541FC

► Fig.2: 1. Lamp

⚠ CAUTION:

- Do not look in the light or see the source of light directly.

Pull the switch trigger to turn on the light. The lamp keeps on lighting while the switch trigger is being pulled. The lamp turns off 10 - 20 seconds after releasing the trigger.

NOTE:

- Use a dry cloth to wipe the dirt off the lens of lamp. Be careful not to scratch the lens of lamp, or it may lower the illumination.

Speed change

► Fig.3: 1. Adjusting dial

The revolutions and blows per minute can be adjusted just by turning the adjusting dial. The dial is marked 1 (lowest speed) to 5 (full speed). Refer to the table below for the relationship between the number settings on the adjusting dial and the revolutions/blows per minute.

Number on adjusting dial	Revolutions per minute	Blows per minute
5	630	3,300
4	590	3,100
3	480	2,500
2	370	1,900
1	315	1,650

⚠ CAUTION:

- If the tool is operated continuously at low speeds for a long time, the motor will get overloaded, resulting in tool malfunction.
- The speed adjusting dial can be turned only as far as 5 and back to 1. Do not force it past 5 or 1, or the speed adjusting function may no longer work.

Selecting the action mode

Rotation with hammering

► Fig.4: 1. Lock button 2. Pointer 3. Change lever

For drilling in concrete, masonry, etc., depress the lock button and rotate the change lever so that the pointer points to the symbol. Use a tungsten-carbide tipped bit.

Rotation only

► Fig.5: 1. Lock button 2. Change lever 3. Pointer

For drilling in wood or metal, materials, etc., depress the lock button and rotate the change lever so that the pointer points to the symbol. Use a twist drill bit or wood bit.

Hammering only

► Fig.6: 1. Pointer 2. Change lever 3. Lock button

For chipping, scaling or demolition operations, depress the lock button and rotate the change lever so that the pointer points to the symbol. Use a bull point, cold chisel, scaling chisel, etc.

⚠ CAUTION:

- Do not rotate the change lever when the tool is running under load. The tool will be damaged.
- To avoid rapid wear on the mode change mechanism, be sure that the change lever is always positively located in one of the three action mode positions.

Torque limiter

The torque limiter will actuate when a certain torque level is reached. The motor will disengage from the output shaft. When this happens, the bit will stop turning.

⚠ CAUTION:

- As soon as the torque limiter actuates, switch off the tool immediately. This will help prevent premature wear of the tool.

Indicator lamp

► Fig.7: 1. Power-ON indicator lamp (green)
2. Service indicator lamp (red)

The green power-ON indicator lamp lights up when the tool is plugged. If the indicator lamp does not light up, the main cord or the controller may be defective. The indicator lamp is lit but the tool does not start even if the tool is switched on, the carbon brushes may be worn out, or the controller, the motor or the ON/OFF switch may be defective.

The red service indicator lamp lights up when the carbon brushes are nearly worn out to indicate that the tool needs servicing. After approx. 8 hours of use, the motor will automatically be shut off.

ASSEMBLY

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before carrying out any work on the tool.

Installing side grip (auxiliary handle)

- Fig.8: 1. Side grip

⚠ CAUTION:

- Always use the side grip to ensure operating safety when drilling in concrete, masonry, etc.

The side grip swings around to either side, allowing easy handling of the tool in any position. Loosen the side grip by turning it counterclockwise, swing it to the desired position and then tighten it by turning clockwise.

Installing or removing the bit

- Fig.9: 1. Bit shank 2. Bit grease

Clean the bit shank and apply bit grease before installing the bit.

Insert the bit into the tool. Turn the bit and push it in until it engages.

- Fig.10: 1. Bit 2. Chuck cover

If the bit cannot be pushed in, remove the bit. Pull the chuck cover down a couple of times. Then insert the bit again. Turn the bit and push it in until it engages.

After installing, always make sure that the bit is securely held in place by trying to pull it out.

To remove the bit, pull the chuck cover down all the way and pull the bit out.

- Fig.11: 1. Bit 2. Chuck cover

Bit angle (when chipping, scaling or demolishing)

- Fig.12: 1. Change lever 2. Lock button 3. Pointer

The bit can be secured at 24 different angles. To change the bit angle, depress the lock button and rotate the change lever so that the pointer points to the symbol. Turn the bit to the desired angle.

Depress the lock button and rotate the change lever so that the pointer points to the symbol. Then make sure that the bit is securely held in place by turning it slightly.

Depth gauge

- Fig.13: 1. Depth gauge 2. Clamp screw

The depth gauge is convenient for drilling holes of uniform depth. Loosen the clamp screw and adjust the depth gauge to the desired depth. After adjusting, tighten the clamp screw firmly.

NOTE:

- The depth gauge cannot be used at the position where the depth gauge strikes against the gear housing/motor housing.

OPERATION

⚠ CAUTION:

- Always use the side grip (auxiliary handle) and firmly hold the tool by both side grip and switch handle during operations.

Hammer drilling operation

- Fig.14

Set the change lever to the symbol. Position the bit at the desired location for the hole, then pull the switch trigger. Do not force the tool. Light pressure gives best results. Keep the tool in position and prevent it from slipping away from the hole.

Do not apply more pressure when the hole becomes clogged with chips or particles. Instead, run the tool at an idle, then remove the bit partially from the hole. By repeating this several times, the hole will be cleaned out and normal drilling may be resumed.

⚠ CAUTION:

- When the bit begins to break through concrete or if the bit strikes reinforcing rods embedded in concrete, the tool may react dangerously. Maintain good balance and safe footing while holding the tool firmly with both hands to prevent dangerous reaction.

Blow-out bulb (optional accessory)

- Fig.15: 1. Blow-out bulb

After drilling the hole, use the blow-out bulb to clean the dust out of the hole.

Chipping/Scaling/Demolition

- Fig.16

Set the change lever to the symbol. Hold the tool firmly with both hands. Turn the tool on and apply slight pressure on the tool so that the tool will not bounce around, uncontrolled. Pressing very hard on the tool will not increase the efficiency.

Drilling in wood or metal

- Fig.17

Use the optional keyless drill chuck assembly. When installing it, refer to "Installing or removing the bit" described on the previous page.

Set the change lever so that the pointer points to the symbol.

Hold the ring and turn the sleeve counterclockwise to open the chuck jaws. Place the bit in the chuck as far as it will go. Hold the ring firmly and turn the sleeve clockwise to tighten the chuck. To remove the bit, hold the ring and turn the sleeve counterclockwise.

⚠ CAUTION:

- Never use "rotation with hammering" when the quick change drill chuck is installed on the tool. The quick change drill chuck may be damaged.
- Pressing excessively on the tool will not speed up the drilling. In fact, this excessive pressure will only serve to damage the tip of your bit, decrease the tool performance and shorten the service life of the tool.
- There is a tremendous twisting force exerted on the tool/bit at the time of hole breakthrough. Hold the tool firmly and exert care when the bit begins to break through the workpiece.
- Always secure small workpieces in a vise or similar hold-down device.

Diamond core drilling

When performing diamond core drilling operations, always set the change lever to the position to use "rotation only" action.

⚠ CAUTION:

- If performing diamond core drilling operations using "rotation with hammering" action, the diamond core bit may be damaged.

MAINTENANCE

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before attempting to perform inspection or maintenance.
- Never use gasoline, benzene, thinner, alcohol or the like. Discoloration, deformation or cracks may result.

Lubrication

⚠ CAUTION:

- This servicing should be performed by Makita Authorized Service Centers only.

This tool requires no hourly or daily lubrication because it has a grease-packed lubrication system. It should be relubricated regularly. Send the complete tool to Makita Authorized or Factory Service Center for this lubrication service.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized Service Centers, always using Makita replacement parts.

OPTIONAL ACCESSORIES

⚠ CAUTION:

- These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- SDS-MAX Carbide-tipped bits
- Bull point
- Core bit
- Cold chisel
- Diamond core bit
- Hammer grease
- Scaling chisel
- Grooving chisel
- Keyless drill chuck assembly
- Bit grease
- Side grip
- Depth gauge
- Blow-out bulb
- Safety goggles
- Plastic carrying case

NOTE: Some items in the list may be included in the tool package as standard accessories. They may differ from country to country.

TEHNIČNI PODATKI

Model			HR3540C	HR3541FC
Zmogljivosti	Beton	Sveder s konico iz karbidne trdine	35 mm	
		Jedrni nastavek	90 mm	
	Jeklo		13 mm	
	Les		32 mm	
Hitrost brez obremenitve (min^{-1})			315 - 630	
Udarci na minuto			1.650 - 3.300	
Skupna dolžina			439 mm	
Neto teža			5,2 kg	5,6 kg
Varnostni razred			□/II	

- Zaradi našega nenehnega programa raziskav in razvoja si pridružujemo pravico do spremembe tehničnih podatkov brez obvestila.
- Tehnični podatki se lahko razlikujejo od države do države.
- Teža je v skladu z EPTA-postopkom 01/2003

Namen uporabe

Orodje je namenjeno za udarno vrtnje v opeko, beton in kamen ter za klesanje.

Priključitev na električno omrežje

Napetost električnega omrežja se mora ujemati s podatki na tipski ploščici. Stroj deluje samo z enofazno izmenično napetostjo. Stroj je v skladu z evropskimi standardi dvojno zaščitno izoliran, zato se ga lahko priključi tudi na vtičnice brez ozemljitvenega voda.

Za model HR3540C

Hrup

Tipični, z A ocenjeni vrednosti hrupa glede na EN60745:

Raven zvočnega tlaka (L_{pA}): 93 dB (A)

Raven zvočne moči (L_{WA}): 104 dB (A)

Odstopanje (K): 3 dB (A)

Uporabljajte zaščito za sluh

Vibracije

Skupne vrednosti vibracij (vektorska vsota treh osi) po EN60745:

Delovni način: funkcija klesanja

Oddajanje tresljajev ($a_{h,CHeq}$): 12,5 m/s^2

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

Delovni način : udarno vrtnje v beton

Oddajanje tresljajev ($a_{h,HD}$): 18,0 m/s^2

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

Delovni način: vrtnje v kovino

Oddajanje tresljajev ($a_{h,D}$): 2,5 m/s^2

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

Za model HR3541FC

Hrup

Tipični, z A ocenjeni vrednosti hrupa glede na EN60745:

Raven zvočnega tlaka (L_{pA}): 91 dB (A)

Raven zvočne moči (L_{WA}): 102 dB (A)

Odstopanje (K): 3 dB (A)

Uporabljajte zaščito za sluh

Vibracije

Skupne vrednosti vibracij (vektorska vsota treh osi) po EN60745:

Delovni način: funkcija klesanja

Oddajanje tresljajev ($a_{h,CHeq}$): 9,0 m/s^2

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

Delovni način : udarno vrtnje v beton

Oddajanje tresljajev ($a_{h,HD}$): 11,0 m/s^2

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

Delovni način: vrtnje v kovino

Oddajanje tresljajev ($a_{h,D}$): 2,5 m/s^2 ali manj

Odstopanje (K): 1,5 m/s^2

OPOMBA: Navedena vrednost oddajanja vibracij je bila izmerjena v skladu s standardnimi metodami testiranja in se lahko uporablja za primerjavo orodij.

OPOMBA: Navedena vrednost oddajanja vibracij se lahko uporablja tudi pri predhodni oceni izpostavljenosti.

⚠OPozorilo: Oddajanje vibracij med dejansko uporabo električnega orodja se lahko razlikuje od navedene vrednosti oddajanja, odvisno od načina uporabe orodja.

⚠OPozorilo: Upravljevalec mora za lastno zaščito poznati varnostne ukrepe, ki temeljijo na oceni izpostavljenosti v dejanskih pogojih uporabe (upoštevajoč celoten delovni proces v trenutkih, ko je orodje izključeno in ko deluje v prostem teku z dodatkom časa sprožitve).

Samo za evropske države

ES Izjava o skladnosti

Makita Corporation kot odgovorni proizvajalec izjavlja, da je naslednji stroj Makita:

Oznaka stroja:

Kombinirano kladivo

Št. modela / tip: HR3540C, HR3541FC

del serijske proizvodnje in

Je skladen z naslednjimi evropskimi direktivami:

98/37/ES do 28. decembra 2009, nato pa z

2006/42/ES od 29. decembra 2009

In je izdelan v skladu z naslednjimi standardi ali standardiziranimi dokumenti:

EN60745

Tehnično dokumentacijo hrani naš pooblaščen predstavnik za Evropo.

Makita International Europe Ltd.

Michigan Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, England

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Direktor

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

Splošna varnostna opozorila za električno orodje

⚠ OPOZORILO Preberite vsa varnostna opozorila in navodila. Neupoštevanje opozoril in navodil lahko vodi do električnega udara, požara, in/ali hudih telesnih poškodb.

Shranite vsa opozorila in navodila za kasnejšo uporabo.

VARNOSTNA OPOZORILO PRI UPORABI VRTALNEGA KLADIVA

1. **Uporabljajte zaščito za sluh.** Izpostavljenost hrupu lahko povzroči izgubo sluha.
2. **Uporabite pomožne ročaje, če so dobavljeni z orodjem.** Izguba nadzora lahko povzroči poškodbe oseb.
3. **Če obstaja nevarnost, da bi z rezilnim orodjem prerezali skrito električno napeljavo ali lasten kabel, držite električno orodje na izoliranih držalnih površinah.** Ob stiku z vodniki pod napetostjo dobijo napetost vsi neizolirani kovinski deli električnega orodja, zaradi česar lahko pride do električnega udara.
4. **Nosite trdo pokrivalo (zaščitno čelado), zaščitna očala in/ali obrazno masko. Navadna ali sončna očala NISO zaščitna očala. Prav tako je zelo priporočljivo, da nosite protiprašno masko in debelo oblazinjene rokavice.**
5. **Pred delom se prepričajte, ali je nastavek trdno pritrjen.**

6. **Pri običajnih pogojih orodje oddaja vibracije. Vijaki lahko hitro popustijo, kar povzroči poškodbe orodja ali nesrečo. Pred delom skrbno preverite zategnjenost vijakov.**
7. **V hladnem vremenu ali če orodja dlje časa niste uporabljali, počakajte, da se orodje nekaj časa ogreva, tako da deluje brez obremenitve. To bo sprostilo mazanje. Brez ustreznega ogrevanja bo udarno vijačenje oteženo.**
8. **Vedno zagotovite, da imate trden oprijem na podlagi, kjer stojite. Kadar uporabljate orodje na višini, se prepričajte, da spodaj ni nikogar.**
9. **Orodje trdno držite z obema rokama.**
10. **Ne približujte rok premikajočim se delom.**
11. **Orodja ne pustite delovati brez nadzora. Dovoljeno ga je uporabljati samo ročno.**
12. **Med delom ne usmerjajte orodja v druge osebe v območju. Nastavek lahko odleti in povzroči hude telesne poškodbe.**
13. **Takoj po končani obdelavi se ne dotikajte nastavka ali delov v bližini nastavka; lahko so zelo vroči in povzročijo opeklino kože.**
14. **Nekateri materiali vsebujejo kemikalije, ki so lahko strupene. Bodite previdni in preprečite vdihavanje prahu in stik s kožo. Upošteвайте varnostne podatke dobavitelja materiala.**

SHRANITE TA NAVODILA.

⚠ OPOZORILO: NE dopustite si, da bi zaradi udobnejšega dela ali poznavanja izdelka (pridobljenega z večkratno uporabo) opustili striktno upoštevanje varnostnih pravil pri uporabi stroja. ZLORABA ali neupoštevanje varnostnih pravil v teh navodilih za uporabo lahko povzroči hude telesne poškodbe.

OPIS DELOVANJA

⚠️ POZOR:

- Pred vsako nastavitvijo ali pregledom nastavitve stroja se prepričajte, da je le to izključeno in ločeno od električnega omrežja.

Delovanje stikala

- **SI.1:** 1. Sprožilno stikalo

⚠️ POZOR:

- Pred priključitvijo orodja na električno omrežje se vedno prepričajte, da je stikalo brezhibno in da se vrača v položaj za izklop (OFF), ko ga spustite.

Za zagon orodja povlecite sprožilno stikalo. Za izklop orodja spustite sprožilno stikalo.

Prižiganje lučke

Za model HR3541FC

- **SI.2:** 1. Svetilka

⚠️ POZOR:

- Ne glejte neposredno v lučko ali vir svetlobe.

Za vklop lučke pritisnite sprožilno stikalo. Lučka utripa, dokler je pritisnjeno sprožilno stikalo. Lučka ugasne 10–20 sekund za tem, ko spustite sprožilnik.

OPOMBA:

- Umazanijo na steklu lučke obrišite s suho krpo. Pazite, da ne opraskate stekla lučke, ker praske občutno zmanjšajo svetilnost.

Spreminjanje hitrosti

- **SI.3:** 1. Nastavljiva številčnica

Vrtljaje in udarce na minuto lahko prilagajate z vrtenjem številčnice. Številčnica je označena od 1 (najnižja hitrost) do 5 (najvišja hitrost).

Glejte spodnjo tabelo glede razmerja med nastavitvijo številke na številčnici in vrtljaji/udarci na minuto.

Številka na številčnici	Vrtljaji na minuto	Udarci na minuto
5	630	3.300
4	590	3.100
3	480	2.500
2	370	1.900
1	315	1.650

⚠️ POZOR:

- Če stroj dalj časa neprekinjeno deluje z nizkim številom vrtljajev, pride do čezmerne obremenitve motorja, zaradi česar lahko pride do okvare stroja.
- Številčnico je mogoče zavrteti samo do položajev 5 in 1. Na silo je ne vrhote onkraj položajev 5 ali 1, ker zaradi tega lahko pride do izpada funkcije nastavitve hitrosti.

Izbira načina delovanja

Udarno vrtnje

- **SI.4:** 1. Gumb za zaklep 2. Kazalec 3. Preklopnik

Za vrtnje v beton, zidove ipd. pritisnite gumb za zaklep in zavrtite menjalno ročico tako, da bo kazalec usmerjen proti simbolu . Uporabljajte nastavek s konico iz karbidne trdine.

Samo vrtnje

- **SI.5:** 1. Gumb za zaklep 2. Preklopnik 3. Kazalec

Za vrtnje v les, kovino ali plastične materiale pritisnite gumb za zaklep in zavrtite menjalno ročico tako, da bo kazalec usmerjen proti simbolu . Uporabite spiralne ali lesene svedre.

Samo udarjanje

- **SI.6:** 1. Kazalec 2. Preklopnik 3. Gumb za zaklep

Za klesanje, izbijanje ali rušenje pritisnite gumb za zaklep in zavrtite menjalno ročico tako, da bo kazalec usmerjen proti simbolu . Uporabite sekač, hladno dleto, izbijač itd.

⚠️ POZOR:

- Ne vrtite menjalne ročice, medtem ko orodje deluje. S tem bi orodje poškodovali.
- Da bi preprečili hitro obrabo mehanizma za spremembo načina delovanja, se vedno prepričajte, ali je menjalna ročica natančno postavljena v enega izmed treh možnih položajev.

Omejevalnik navora

Omejevalnik navora se bo sprožil, ko je dosežen določen navor. Motor se bo odklopil od izhodne osi. Ko se to ugotovi, se bo sveder nehal vrteti.

⚠️ POZOR:

- Ko se omejevalnik navora sproži, takoj izklopite orodje. To bo pomagalo preprečiti predčasno obrabo orodja.

Opozorilna lučka

- **SI.7:** 1. Opozorilna lučka za vklop (zeleno)
2. Opozorilna lučka za servis (rdeča)

Zelena opozorilna lučka za vklop zasveti, ko orodje priključite. Če opozorilna lučka ne zasveti, je morda okvarjen napajalni kabel ali krmilnik. Če opozorilna lučka sveti in je stikalo v položaju ON (vklop), orodje pa se ne zažene, so oglene krtačke obrabljene ali pa je prišlo do okvare krmilnika, motorja ali vklopno-izklopnega stikala. Rdeča opozorilna lučka za servis začne utripati, ko so oglene krtačke skoraj obrabljene, da opozori na skorajšnji servis orodja. Po pribl. 8 urah uporabe se bo motor samodejno zaustavil.

MONTAŽA

⚠ POZOR:

- Pred vsakim posegom v orodje se prepričajte, da je le to izključeno in ločeno od električnega omrežja.

Nomeščanje stranskega ročaja (pomožni ročaj)

- **SI.8:** 1. Stranski ročaj

⚠ POZOR:

- Vedno uporabljajte stranski ročaj, da zagotovite varno delovanje med vrtnanjem v beton, zidove ipd.

Stranski ročaj se zavrti na drugo stran, kar omogoča enostavno rokovanje z orodjem v vseh položajih. Odvijte stranski ročaj, tako da ga vrtite v nasprotni smeri urinega kazalca, premaknite ga v zeleni položaj in ga privijte z vrtenjem v smeri urinega kazalca.

Nomeščanje ali odstranjevanje vijaka nastavka

- **SI.9:** 1. Os nastavka 2. Mast za nastavke

Pred namestitvijo nastavka očistite os in namastite. Vstavite nastavek v orodje. Nastavek zavrtite in potisnite, da se zaskoči.

- **SI.10:** 1. Nastavek 2. Pokrov vpenjalne glave

Če nastavka ni mogoče potisniti noter, ga odstranite. Pokrov vpenjalne glave nekajkrat potisnite navzdol. Nato znova vstavite nastavek. Nastavek zavrtite in potisnite, da se zaskoči.

Po namestitvi se vedno prepričajte, ali je nastavek trdno pritrjen, tako da ga poskušate izvleči.

Za odstranjevanje nastavka, povlecite pokrov vpenjalne glave do konca navzdol in izvlecite nastavek.

- **SI.11:** 1. Nastavek 2. Pokrov vpenjalne glave

Kot nastavka (pri klesanju, izbijanju ali rušenju)

- **SI.12:** 1. Preklopnik 2. Gumb za zaklep 3. Kazalec

Nastavek lahko pritrdite v 24 različnih kotih. Za menjavo naklona nastavka pritisnite gumb za zaklep in zavrtite menjalno ročico tako, da bo kazalec usmerjen proti simbolu . Obrnite nastavek na zeleni naklon. Pritisnite gumb za zaklep in zavrtite menjalno ročico tako, da bo kazalec usmerjen proti simbolu . Nato se prepričajte, ali je nastavek trdno pritrjen, tako da ga rahlo zavrtite.

Merilnik globine

- **SI.13:** 1. Merilnik globine 2. Vpenjalni vijak

Merilnik globine je priročen za vrtnanje lukenj z enakomerno globino. Odvijte vpenjalni vijak in prilagodite merilnik globine na zeleno globino. Po prilaganju trdno zategnite vpenjalni vijak.

OPOMBA:

- Merilnika globine ni mogoče uporabiti v položaju, kjer udari ob izbočeni del ohišja orodja/motorja.

DELOVANJE

⚠ POZOR:

- Vedno uporabljajte stranski ročaj (dodatni ročaj) in med uporabo trdno držite orodje za stranski ročaj in preklonni ročaj.

Udarno vrtnanje

- **SI.14**

Nastavite menjalno ročico na simbol .

Nastavek postavite na izbrano točko za luknjo in pritisnite sprožilno stikalo. Ne silite orodja. Z zmerno silo boste dosegli najboljše rezultate. Držite orodje na mestu, da sveder ne zdrsne iz vrtnice.

Če se izvrtina zamaši z odkruški ali odrezki, ne povečujte pritiska. V tem primeru raje pustite stroj delovati brez obremenitve, nato pa sveder postopoma odstranite iz vrtnice. S ponavljanjem postopka lahko očistite izvrtino in nadaljujete običajno vrtnanje.

⚠ POZOR:

- Ko začne sveder prebijati beton ali naleti na armaturo v betonu, se lahko orodje nevarno odzove. Ohranite dobro ravnotežje in stojte stabilno, orodje pa trdno držite z obema rokama, da preprečite nevarno reakcijo.

Izpihovalna pipeta (dodatni pribor)

- **SI.15:** 1. Ročka za izpihovanje

Ko izvrtnate vrtnico, uporabite izpihovavno pipeto, da iz nje očistite prah.

Klesanje/izbijanje/rušenje

- **SI.16**

Nastavite menjalno ročico na simbol .

Orodje trdno držite z obema rokama. Obrnite orodje in rahlo pritisnite na orodje, da ne bo nenadzorovano poskakovalo. Če boste močno pritisnili na orodje, ne boste povečali učinkovitosti.

Vrtnanje v les ali kovino

- **SI.17**

Uporabite nadomestno vpenjalno glavo brez ključa. Za opis namestitve glejte odstavek "Namestitve in odstranitve nastavka" na prejšnji strani.

Zavrtite menjalno ročico tako, da kazalec kaže na simbol .

Držite obroč in obrnite stročnico v nasprotni smeri urinega kazalca, da odprete čeljusti glave. Vstavite nastavek, kolikor je mogoče v vpenjalno glavo. Trdno držite obroč in obrnite stročnico v smeri urinega kazalca, da zategnete čeljusti glave. Za odstranitev nastavka držite obroč, nato pa obrnite stročnico v nasprotni smeri urinega kazalca.

⚠️ POZOR:

- Če je na orodje nameščena vrtna glava za hitro zamenjavo, ne smete nikoli uporabiti načina „udarno vrtnje“. Vrtna glava za hitro zamenjavo se lahko poškoduje.
- Čezmerno pritiskanje na stroj ne bo pospešilo napredovanja svedra med vrtnjem. Nasprotno, s čezmernim pritiskanjem se poškoduje konica svedra, kar zmanjša učinkovitost delovanja ter skrajša življenjsko dobo stroja.
- V času prevrtanja luknje delujejo na orodje/ nastavek ogromne sile zvijanja. Trdno držite orodje in bodite previdni, ko začne nastavek prebijati obdelovanca.
- Majhne obdelovance vedno vpnite v primež ali jih pritrđite v vijačno spono.

Vrtanje s svedrom z diamantnim jedrom

Kadar izvajate vrtnje s svedrom z diamantnim jedrom, vedno nastavite menjalno ročico v položaj , da uporabite „samo vrtnje“.

⚠️ POZOR:

- Če boste vrtali s svedrom z diamantnim jedrom pri „udarno vrtnje“, se lahko sveder z diamantnim jedrom poškoduje.

VZDRŽEVANJE

⚠️ POZOR:

- Preden se lotite pregledovanja ali vzdrževanja orodja, se vedno prepričajte, da je orodje izklopljeno in vtič izvlečen iz vtičnice.
- Nikoli ne uporabljajte bencina, razredčila, alkohola ali podobnega. V tem primeru se orodje lahko razbarva, deformira, lahko pa tudi nastanejo razpoke.

Mazanje

⚠️ POZOR:

- Ta servis se sme izvajati samo v pooblaščenih servisnih centrih Makita.

To orodje ne potrebuje urnega ali dnevnega mazanja, saj vsebuje sistem za mazanje. Treba ga je redno mazati. Za servis z mazanjem pošljite celotno orodje v pooblaščen servisni center Makita ali v tovarno. VARNO in ZANESLJIVO delovanje tega izdelka bo zagotovljeno le, če boste popravila, vzdrževanje in nastavitve prepustili pooblaščenemu servisnemu centru Makita, ki vgrajuje izključno originalne nadomestne dele Makita.

DODATNA OPREMA

⚠️ POZOR:

- Ta dodatni pribor ali pripomočki so predvideni za uporabo z orodjem Makita, ki je opisano v teh navodilih za uporabo. Pri uporabi drugega pribora ali pripomočkov obstaja nevarnost telesnih poškodb. Dodatni pribor ali pripomočke uporabljajte samo za navedeni namen.

Za več informacij o dodatnem priboru in opremi se obrnite na najbližji pooblaščen Makita servis.

- Trdokovinski nastavki SDS-MAX
- Koničasti sekač
- Jedrni nastavek
- Hladni sekač
- Sveder z diamantnim jedrom
- Mast za kladivo
- Ploščati sekač
- Utorno dleto
- Vpenjalna glava brez ključa
- Mast za nastavke
- Stranski ročaj
- Merilnik globine
- Izpihovalna pipeta
- Zaščitna očala
- Plastičen kovček za prenašanje

OPOMBA: Nekateri predmeti na seznamu so lahko priloženi orodju kot standardna dodatna oprema. Lahko se razlikujejo od države do države.

SPECIFIKIMET

Modeli			HR3540C	HR3541FC
Kapacitetet	Beton	Punto me majë tungsten-karbit	35 mm	
		Puntoja e nuklit	90 mm	
	Çelik shpimi		13 mm	
	Dru		32 mm	
Shpejtësia pa ngarkesë (min^{-1})			315 - 630	
Goditje në minutë			1650 - 3300	
Gjatësia e përgjithshme			439 mm	
Peshë neto			5,2 kg	5,6 kg
Kategoria e sigurisë			□/II	

- Për shkak të programit tonë të vazhdueshëm të kërkim-zhvillimit, specifikimet e përmendura këtu mund të ndryshojnë pa njoftim paraprak.
- Specifikimet mund të ndryshojnë nga njëri shtet në tjetrin.
- Peshë sipas procedurës EPTA 01.2003

Përdorimi i shtuar

Vegla është shtuar për shpim me goditje në tulla, beton dhe gur, si edhe për punime me daltë.

Furnizimi me energji

Pajisja duhet të lidhet vetëm me një burim energjie me të njëjtin tension të treguar në pllakëzën metalike udhëzuese dhe mund të funksionojë vetëm me rrymë alternative njëfazore. Ata kanë izolim të dyfishtë sipas standardeve europiane dhe prandaj mund të përdorin prapa pa tokëzim.

Për model HR3540C

Zhurma

Niveli tipik i zhurmës A, i matur sipas EN60745:

Niveli I presionit të zërit (L_{pA}): 93 dB (A)

Niveli I fuqisë së zërit (L_{WA}): 104 dB (A)

Pasiguria (K): 3 dB (A)

Mbani mbrojtëse për veshët

Dridhjet

Vlera totale e dridhjeve (shuma e vektorit me tre akse) përcaktohet sipas EN60745:

Regjimi i punës: funksioni i gdhendjes

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,CHeg}$): 12,5 m/s^2

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

Regjimi i punës : shpimi me goditje në beton

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,HD}$): 18,0 m/s^2

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

Regjimi i punës: shpimi në metal

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,D}$): 2,5 m/s^2

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

Për model HR3541FC

Zhurma

Niveli tipik i zhurmës A, i matur sipas EN60745:

Niveli I presionit të zërit (L_{pA}): 91 dB (A)

Niveli I fuqisë së zërit (L_{WA}): 102 dB (A)

Pasiguria (K): 3 dB (A)

Mbani mbrojtëse për veshët

Dridhjet

Vlera totale e dridhjeve (shuma e vektorit me tre akse) përcaktohet sipas EN60745:

Regjimi i punës: funksioni i gdhendjes

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,CHeg}$): 9,0 m/s^2

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

Regjimi i punës : shpimi me goditje në beton

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,HD}$): 11,0 m/s^2

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

Regjimi i punës: shpimi në metal

Emetimi i dridhjeve ($a_{h,D}$): 2,5 m/s^2 ose më pak

Pasiguria (K): 1,5 m/s^2

SHËNIM: Vlera e deklaruar e emetimeve të dridhjeve është matur sipas metodës standardë të testimit dhe mund të përdoret për të krahasuar një vegël me një tjetër.

SHËNIM: Vlera e deklaruar e emetimeve të dridhjeve mund të përdoret për një vlerësim paraprak të ekspozimit.

PARALAJMËRIM: Emetimet e dridhjeve gjatë përdorimit aktual të veglës elektrike mund të ndryshojnë nga vlerat e deklaruara të emetimeve në varësi të mënyrave sesi përdoret vegla.

PARALAJMËRIM: Sigurohuni që të identifikoni masat e sigurisë për mbrojtjen e përdoruesit, që bazohen në vlerësimin e ekspozimit ndaj kushteve aktuale të përdorimit (duke marrë parasysh të gjitha pjesët e ciklit të funksionimit si ato kur vegla është e fikur dhe punon pa prerë, ashtu edhe kohën e përdorimit).

Vetëm për shtetet evropiane

Deklarata e konformitetit me KE-në

Ne, Makita Corporation, si prodhuesi përgjegjës deklarojmë që makineria(të) e mëposhtme Makita:

Emërtimi i makinerisë:

Çekiç me kombinim

Nr. i modelit/ Lloji: HR3540C,HR3541FC

janë të prodhimt në seri dhe

Pajtohet me direktivën evropiane të mëposhtme:

98/37/KE deri më 28 dhjetor 2009 dhe pastaj me 2006/42/KE nga 29 dhjetori 2009

Dhe janë prodhuar në përputhje me standardet e mëposhtme ose me dokumentet e standardizuara:

EN60745

Dokumentimi teknik ruhet nga përfaqësuesi ynë i autorizuar në Evropë që është:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30.1.2009

Tomoyasu Kato
Director

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

Paralajmërimet e përgjithshme për sigurinë e veglës

⚠️ PARALAJMËRIM Lexoni të gjitha paralajmërimet dhe udhëzimet për sigurinë. Mosndjekja e paralajmërimeve dhe udhëzimeve mund të rezultojë në goditje elektrike, zjarr dhe/ose dëmtim serioz.

Ruajini të gjitha paralajmërimet dhe udhëzimet për të ardhmen.

PARALAJMËRIME SIGURIE PËR ÇEKIÇIN RROTULLUES

1. **Mbani mbrojtëse për veshët.** Ekspozimi ndaj zhurmës mund të shkaktojë humbjen e dëgjimit.
2. **Përdorni dorezën(at) ndihmëse nëse jepen bashkë me pajisjen.** Humbja e kontrollit mund të shkaktojë dëmtime personale.
3. **Mbajeni veglën elektrike te sipërfaqet kapëse të izoluara kur të jeni duke kryer një veprim në të cilin aksesori prerës mund të prekë tela të fshehura ose kordonin e vet.** Nëse aksesori prerës prek një tel me rrymë atëherë pjesët metalike të veglës elektrike elektrizohen dhe mund të shkaktojnë goditje elektrike te punëtori.
4. **Mbani kapele të fortë (helmetë sigurie), syze sigurie dhe/ose mbrojtëse fytyre.** Syzet e zakonshme ose syzet e diellit NUK janë syze sigurie. Gjithashtu rekomandohet që të mbani maskë kundër pluhurit dhe doreza të trasha.
5. **Sigurohuni që puntoja të jetë e siguruar në vend përpara përdorimit.**

6. **Në përdorim normal, vegla është projektuar që të prodhojë dridhje.** Vidat mund të lirohen lehtësisht, duke shkaktuar prishje ose aksident. Kontrolloni me kujdes shtrëngimin e vidave përpara përdorimit.
7. **Në mot të ftohtë ose kur vegla nuk është përdorur për një kohë të gjatë, lërii veglën të ngrohet për pak kohë duke e përdorur pa ngarkesë.** Kjo do të lehtësojë lubrifikimin. Funksionimi me goditje është i vështirë pa pasur nxehtim e duhur.
8. **Gjithmonë sigurohuni që të keni mbështetje të qëndrueshme të këmbëve.** Sigurohuni që të mos ketë njeri poshtë ndërkohë që e përdorni pajisjen në vende të larta.
9. **Mbajeni veglën fort me të dyja duart.**
10. **Mbajini duart larg pjesëve lëvizëse.**
11. **Mos e lini veglën të ndezur.** Përdoreni veglën vetëm duke e mbajtur në dorë.
12. **Ndërsa punoni, mos ia drejtoni veglën asnjërit prej personave në zonë.** Punctoja mund të fluturojë dhe mund të lëndojë rëndë ndonjë njeri.
13. **Mos e prekni puncton ose pjesët afër punctos menjëherë pas veprimit; ato mund të jenë shumë të nxehta dhe mund t'ju djegin lëkurën.**
14. **Disa materiale përmbajnë kimikate që mund të jenë toksike.** Kini kujdes që të parandaloni thithjen e pluhurave dhe kontaktin me lëkurën. Ndëqini të dhënat e sigurisë nga furnizuesi i materialit.

RUAJINI KËTO UDHËZIME.

⚠️ PARALAJMËRIM: MOS lejoni që njohja ose familjarizimi me produktin (të fituara nga përdorimi i shpeshtë) të zëvendësojnë zbatimin me përpikëri të rregullave të sigurisë për produktin në fjalë. KEQPËRDORIMI ose mosndjekja e rregullave të sigurisë të dhëna në këtë manual përdorimi mund të shkaktojnë dëmtime personale serioze.

PËRSHKRIMI I PUNËS

▲KUJDES:

- Jini gjithnjë të sigurt që vegla është fikur dhe hequr nga korrenti përpara se ta rregulloni apo t'i kontrolloni funksionet.

Veprimi i ndërrimit

► Fig.1: 1. Këmbëza e çelësit

▲KUJDES:

- Përpara se ta vendosni veglën në korrent, kontrolloni gjithmonë nëse këmbëza çelësi është në pozicionin e duhur dhe nëse kthehet në pozicionin "FIKUR" kur lëshohet.

Për ta ndezur veglën, thjesht tërhiqni çelësin. Lëshoni çelësin për ta ndaluar.

Ndezja e llambës

Për modelin HR3541FC

► Fig.2: 1. Llamba

▲KUJDES:

- Mos e shikoni direkt dritën ose burimin e dritës.

Tërhiqni çelësin për të ndezur dritën. Llamba vazhdon të ndriçojë gjatë tërheqjes së çelësit. Llamba fiket 10 - 20 sekonda pasi e lëshoni çelësin.

SHËNIM:

- Përdorni një leckë të thatë për të fshirë papastërtitë nga lentet e llambës. Bëni kujdes të mos gërvishni lentet e llambës, ose ajo do të ulë ndriçimin.

Ndryshimi i shpejtësisë

► Fig.3: 1. Disku i rregullimit

Rrotullimet dhe goditjet në minutë mund të rregullohen thjesht duke rrotulluar diskun e rregullimit. Disku shënon 1 (shpejtësia më e ulët) deri në 5 (shpejtësia e plotë). Referojuni tabelës së mëposhtme për lidhjen midis përcaktimit të numrit në diskun e rregullimit dhe rrotullimeve/goditjeve në minutë.

Numri mbi diskun e rregullimit	Rrotullime në minutë	Goditje në minutë
5	630	3300
4	590	3100
3	480	2500
2	370	1900
1	315	1650

▲KUJDES:

- Nëse vegla përdoret vazhdimisht me shpejtësi të vogël për një kohë të gjatë, motori do të mbingarkohet, duke shkaktuar keqfunksionimin e veglës.
- Disku i rregullimit të shpejtësisë mund të kthehet deri në 5 dhe sërish në 1. Mos ushtroni forcë pas 5 dhe 1, ose funksioni i rregullimit të shpejtësisë nuk do të funksionojë.

Zgjedhja e mënyrës së veprimit

Rrotullimi me goditje

► Fig.4: 1. Butoni bllokues 2. Treguesi 3. Leva e ndërrimit

Për shpime në beton, mur etj shtypni butonin bllokues dhe rrotulloni levën e ndërrimit që treguesi të jetë i drejtuar nga simboli . Përdorni një punto me majë tungsten-karbit.

Vetëm rrotullim

► Fig.5: 1. Butoni bllokues 2. Leva e ndërrimit 3. Treguesi

Për shpime në materiale druri ose metali, lëshoni butonin bllokues dhe rrotulloni levën e ndërrimit që treguesi të jetë i drejtuar nga simboli . Përdorni një punto turjelë ose një punto druri.

Vetëm goditje

► Fig.6: 1. Treguesi 2. Leva e ndërrimit 3. Butoni bllokues

Për punime ciflosjeje, leskërimi ose shkatërrimi, shtypni butonin e bllokimit dhe rrotulloni levën e ndërrimit që treguesi të jetë i drejtuar nga simboli . Përdorni një bulino shpuese, daltë të ftohtë, daltë për leskërim etj.

▲KUJDES:

- Mos e rrotulloni levën e ndërrimit ndërsa vegla është duke punuar me ngarkesë. Vegla do të dëmtohet.
- Për të shmangur konsumimin e shpejtë të mekanizmit të ndryshimit të modalitetit, sigurohuni që leva e ndërrimit të jetë vendosur siç duhet në një nga tre pozicionet e modalitetit të punës.

Kufizuesi i rrotullimit

Kufizuesi i rrotullimit do të aktivizohet kur të arrihet një nivel i caktuar i rrotullimit. Motori do të shkëputet nga boshti në dalje. Kur kjo të ndodhë, puntat nuk do të rrotullohen më.

▲KUJDES:

- Sapo të aktivizohet kufizuesi i rrotullimit, fikni menjëherë veglën. Kjo ndihmon në parandalimin e konsumimit të parakohshëm të veglës.

Llamba e treguesit

► Fig.7: 1. Llamba e indikatorit të energjisë (e gjelbër) 2. Llamba e treguesit të shërbimit (e kuqe)

Llamba e treguesit, e gjelbër dhe që tregon se energjia është "NDEZUR" ndizet kur vegla është e lidhur me korrentin. Nëse llamba e treguesit nuk ndizet, kordoni elektrik ose kontrolluesi mund të ketë defekt. Llamba e treguesit është ndezur, por vegla nuk nis punën edhe pse ajo është e ndezur, karboninat mund të jenë konsumuar ose kontrolluesi, motori ose çelësi "NDEZUR/FIKUR" mund të ketë defekt.

Llamba e treguesit, e kuqe e shërbimit, ndizet kur karboninat janë pothuajse të konsumuara për të treguar se vegla ka nevojë për shërbim. Pas afërsisht 8 orësh përdorimi, motori fiket automatikisht.

MONTIMI

▲KUJDES:

- Jini gjithnjë të sigurt që vegla është fikur dhe hequr nga korrenti përpara se të bëni ndonjë punë mbi të.

Instalimi i mbajtëses anësore (dorezës ndihmëse)

► Fig.8: 1. Mbajtësja anësore

▲KUJDES:

- Gjithmonë përdorni mbajtësen anësore për siguri veprimi gjatë shpimit në beton, në mur etj.

Mbajtësja anësore rrotullohet nga të dyja anët duke lejuar një kapje të lehtë të veglës në çdo pozicion. Lirojeni pak mbajtësen anësore duke e rrotulluar në drejtim kundërorar, drejtojeni në pozicionin e dëshiruar më pas shtrëngojeni duke e rrotulluar në drejtim orar.

Instalimi ose heqja e puntos

► Fig.9: 1. Bishti i puntos 2. Grasoja për puntont

Pastroni bishtin e puntos dhe aplikoni pak graso para se ta instaloni puntont.

Futeni puntont në vegël. Rrotulloni puntont dhe shtyjeni derisa të zërë vend.

► Fig.10: 1. Puntont 2. Kapaku i mandrinës

Nëse puntonta nuk futet brenda, hiqeni puntont. Tërhiqeni disa herë poshtë kapakun e mandrinës. Më pas futeni puntont sërish. Rrotulloni puntont dhe shtyjeni derisa të zërë vend. Pas instalimit sigurohuni gjithmonë që puntonta të jetë kapur siç duket, duke e provuar ta nxirri.

Për të hequr puntont, tërhiqni poshtë deri në fund kapakun e mandrinës dhe nxirreni puntont jashtë.

► Fig.11: 1. Puntont 2. Kapaku i mandrinës

Këndi i puntos (gjatë ciflosjes, leskërimit ose shkatërrimit)

► Fig.12: 1. Leva e ndërrimit 2. Butoni bllokues 3. Treguesi

Puntonta mund të sigurohet në 24 kënde të ndryshme. Për të ndryshuar këndin e puntos, shtypni butonin bllokues dhe rrotulloni levën e ndërrimit që treguesi të jetë i drejtuar nga simboli . Rrotulloni puntont në këndin e dëshiruar. Shtypni butonin e bllokimit dhe rrotulloni levën e ndërrimit që treguesi të jetë i drejtuar nga simboli . Më pas sigurohuni që puntonta të jetë siguruar duke e rrotulluar pak.

Matësi i thellësisë

► Fig.13: 1. Matësi i thellësisë 2. Vida e shtrëngimit

Matësi i thellësisë është i përshtatshëm për shpimin e vrimave me thellësi uniforme. Lironi vidën e mbërthimit dhe rregulloni matësin e thellësisë në thellësinë e dëshiruar. Pas rregullimit, shtrëngoni fort vidën e mbërthimit.

SHËNIM:

- Matësi i thellësisë nuk mund të përdoret në pozicionin ku matësi i thellësisë godet folenë e ingranazhit/motorit.

PËRDORIMI

▲KUJDES:

- Përdorni gjithmonë mbajtësen anësore (dorezën ndihmëse) dhe mbajeni fort veglën dhe nga mbajtësja anësore dhe nga doreza e çelësit gjatë kohës që është në punë.

Funksionimi i shpimit me goditje

► Fig.14

Kaktojeni levën e ndërrimit te simboli . Poziciononi puntont në vendin e dëshiruar për vrimën, pastaj tërhiqni çelësin. Mos ushtroni forcë mbi veglën. Presioni i lehtë jep rezultat më të mira. Mbajeni veglën në pozicion dhe mos lejoni që të rrëshqasë nga vrima. Mos ushtroni më shumë presion kur vrima bllokohet me ashkla ose grimca. Më mirë ndizeni veglën bosh, më pas hiqeni puntont pjesërisht nga vrima. Duke e përsëritur këtë disa herë, vrima do të pastrohet dhe do të rifillojë shpimi normal.

▲KUJDES:

- Kur puntonta fillon të shpojë përmes betonit ose nëse puntonta godet shufrat përforcuese të futura në beton, vegla mund të reagojë në mënyrë të rrezikshme. Ruani mirë ekuilibrin dhe mbështetini këmbët në mënyrë të sigurt ndërkohë që e mbani veglën fort me të dyja duart për të parandaluar kundërveprim të rrezikshëm.

Fryrësja (aksesor opsional)

► Fig.15: 1. Fryrësja

Pas shpimit të vrimës, përdorni fryrësen për të hequr pluhurin nga vrima.

Ciflosje/Leskërim/Shkatërrim

► Fig.16

Kaktojeni levën e ndërrimit te simboli . Mbajeni veglën fort me të dyja duart. Ndizni veglën dhe ushtroni një presion të lehtë mbi vegël në mënyrë të tillë që ajo të mos bëjë lëvizje të pakontrolluara. Ushtrimi i presionit të madh mbi vegël nuk do të rrisë efikasitetin.

Shpimi në dru ose metal

► Fig.17

Përdorimi i grupit opsional të mandrinës së shpimit pa çelësa. Gjatë montimit, drejtojeni pjesën "Montimi ose heqja e puntos" që përshkruhet në faqen e mëparshme. Vendoseni levën e ndërrimit në mënyrë që treguesi të tregojë simbolin . Mbani unazën dhe ktheni bokullën në drejtim kundërorar për të hapur nofullat e mandrinës. Vendosni puntont në mandrinë deri në fund. Mbani unazën dhe ktheni bokullën në drejtim orar për të shtrënguar mandrinën. Për të hequr puntont, mbani unazën dhe rrotulloni bokullën në drejtim kundërorar.

▲KUJDES:

- Mos përdorni kurrë "rrotullim me goditje" kur mandrinoja e shpimit për ndryshimin e shpejtë është e instaluar në vegël. Mandrinoja e shpimit për ndryshimin e shpejtë mund të jetë e dëmtuar.
- Shtypja e tepërt e veglës nuk do të shpejtojë shpimin. Në fakt, shtypja e madhe do të dëmtojë majën e puntos, zvogëlon efikasitetin e veglës dhe shkurtor afatin e përdorimit të veglës.
- Gjatë depërtimit të puntos në anën e kundërt të objektit mbi vegël/majë ushtrohet një forcë e madhe përdredhëse. Mbajeni veglën fort dhe bëni kujdes kur puntoja fillon të depërtojë përmes objektit që po punohet.
- Siguroni gjithmonë që objektet më të vogla të përpunohen në morskë ose pajisje të ngjashme për shtrëngim.

Shpime me pjesën qendrore prej diamanti

Kur kryeni punime shpimi me majë prej diamanti, gjithmonë vendoseni levën e ndryshimit në pozicionin për të përdorur regjimin e punës "vetëm rrotullim".

▲KUJDES:

- Nëse kryeni punime shpimi me majë prej diamanti me anë të regjimit të punës "rrotullim me goditje", puntoja me majë prej diamanti mund të dëmtohet.

MIRËMBAJTJA

▲KUJDES:

- Sigurohuni gjithnjë që vegla të jetë fikur dhe të jetë hequr nga korrenti përpara se të kryeni inspektimin apo mirëmbajtjen.
- Mos përdorni kurrë benzinë, benzinë pastrimi, hollues, alkool dhe të ngjashme. Mund të shkaktoni çngjyrosje, deformime ose krisje.

Vajosja

▲KUJDES:

- Shërbimi duhet kryer vetëm nga qendra e autorizuar e shërbimit e Makita.

Kjo vegël nuk kërkon lubrifikim të shpeshtë e të përditshëm, sepse ajo ka një sistem të mbyllur lubrifikimi me graso. Ajo duhet të lubrifikohet rregullisht. Dërgojeni të gjithë veglën në një qendër të autorizuar ose fabrikë të shërbimit të Makita për shërbimin e lubrifikimit. Për të ruajtur SIGURINË dhe BESUESHMËRINË, riparimet dhe çdo mirëmbajtje apo rregullim tjetër duhen kryer nga qendrat e autorizuar të shërbimit të Makita, duke përdorur gjithnjë pjesë këmbimi të Makita.

AKSESORË OPSIONALE

▲KUJDES:

- Këta aksesorë ose shtojca rekomandohen për përdorim me veglën Makita të përcaktuar në këtë manual. Përdorimi i aksesorëve apo shtojcave të tjera ndryshe nga këto mund të përbëjë rrezik lëndimi. Aksesorët ose shtojcat përdorini vetëm për qëllimin e tyre të përcaktuar.

Nëse keni nevojë për më shumë të dhëna në lidhje me aksesorët, pyesni qendrën vendore të shërbimit të Makita-s.

- Punto me majë karbiti SDS-MAX
- Bulino shpuese
- Punto me majë
- Daltë e ftohtë
- Puntaja me majë diamanti
- Grasoja për çekiçin
- Daltë për leskërim
- Daltë për kanale
- Grupi i mandrinos së shpimit pa çelësa
- Grasoja për puntun
- Mbjajtësja anësore
- Matësi i thellësisë
- Fryrësja
- Syze mbrojtëse
- Kutia mbajtëse plastike

SHËNIM: Disa artikuj të listës mund të përfshihen në paketën e veglës si aksesorë standardë. Ato mund të ndryshojnë nga njëri shtet në tjetrin.

СПЕЦИФИКАЦИИ

Модел			HR3540C	HR3541FC
Технически възможности	Бетон	Заострен накрайник от твърда сплав	35 мм	
		Корона за ядрово сондиране	90 мм	
	Стомана		13 мм	
	Дърво		32 мм	
Обороти без товар (мин ⁻¹)			315 - 630	
Вдухвания в минута			1 650 - 3 300	
Габаритна дължина			439 мм	
Нето тегло			5.2 кг	5.6 кг
Клас на безопасност			□/II	

- Поради нашата непрекъсната научно-развойна дейност посочените тук спецификации могат да бъдат променени без предизвестие.
- Спецификациите може да са различни в различните държави.
- Тегло съгласно метода ЕРТА 01/2003

Предназначение

Този инструмент е предназначен за ударно пробиване в тухли, бетон и камък, както и за дялане.

Захранване

Инструментът следва да се включва само към захранване със същото напрежение, като посоченото на фирмената табелка и работи само с монофазно променливо напрежение. Той е с двойна изолация, в изпълнение на Европейския стандарт, и затова може да се включва и в контакти без заземяване.

За модел HR3540C

Шум

Обичайното средно претеглено ниво на шума, определено съгласно EN60745:

Ниво на звуково налягане (L_{pA}): 93 dB (A)

Ниво на звукова мощност (L_{WA}): 104 dB (A)

Коефициент на неопределеност (K): 3 dB (A)

Използвайте предпазни средства за слуха

Вибрации

Общата стойност на вибрациите (сума от три осови вектора), определена съгласно EN60745:

Работен режим: функция "фрезер"

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{Снег}}$): 12.5 м/с²

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

Работен режим : ударно пробиване в бетон

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{HD}}$): 18.0 м/с²

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

Работен режим: пробиване в метал

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{D}}$): 2.5 м/с²

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

За модел HR3541FC

Шум

Обичайното средно претеглено ниво на шума, определено съгласно EN60745:

Ниво на звуково налягане (L_{pA}): 91 dB (A)

Ниво на звукова мощност (L_{WA}): 102 dB (A)

Коефициент на неопределеност (K): 3 dB (A)

Използвайте предпазни средства за слуха

Вибрации

Общата стойност на вибрациите (сума от три осови вектора), определена съгласно EN60745:

Работен режим: функция "фрезер"

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{Снег}}$): 9.0 м/с²

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

Работен режим : ударно пробиване в бетон

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{HD}}$): 11.0 м/с²

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

Работен режим: пробиване в метал

Ниво на вибрациите ($a_{h, \text{D}}$): 2.5 м/с² или по-малко

Коефициент на неопределеност (K): 1.5 м/с²

ЗАБЕЛЕЖКА: Обявеното ниво на вибрациите е измерено в съответствие със стандартни методи за изпитване и може да се използва за сравняване на инструменти.

ЗАБЕЛЕЖКА: Освен това, обявеното ниво на вибрациите може да се използва за предварителна оценка на вредното въздействие.

▲ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: Нивото на вибрациите при работа с електрическия инструмент може да се различава от обявената стойност в зависимост от начина на използване на инструмента.

▲ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: Задължително определете предпазни мерки за защита на оператора въз основа на оценка на риска в реални работни условия (като се вземат предвид всички съставни части на работния цикъл, като например момента на изключване на инструмента, работата на празен ход, както и времето на задействане).

Само за страните от ЕС

ЕО Декларация за съответствие

Подписаните, Makita Corporation, като отговорен производител декларираме, че следните машини с марката Makita:

Наименование на машината:

Комбиниран перфоратор

Модел №/Тип: HR3540C, HR3541FC

се произвеждат серийно и

Съответстват на изискванията на следните европейски директиви:

98/37/ЕО до 28 декември 2009 г. и с 2006/42/ЕО от 29 декември 2009 г.

И се произвеждат в съответствие със следните стандарти или нормативни документи:

EN60745

Техническата документация се съхранява от нашия упълномощен представител за Европа, който е:

Makita International Europe Ltd.

Michigan Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, Англия

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Директор

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,

Anjo, Aichi, ЯПОНИЯ

Общи предупреждения за безопасност при работа с електрически инструменти

▲ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Прочетете всички предупреждения за безопасност и всички инструкции. При неспазване на предупрежденията и инструкциите има опасност от токов удар, пожар и/или тежко нараняване.

Запазете всички предупреждения и инструкции за справка в бъдеще.

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА С ПЕРФОРАТОР

1. **Носете предпазни средства за слуха.** Излагането на въздействието на шум може да доведе до загуба на слух.
2. **Използвайте помощната дръжка(и), ако е доставена с инструмента.** Загубата на контрол може да причини нараняване.
3. **Дръжте електрическия инструмент за изолираните и нехлъзгави повърхности, когато има опасност ножа да допре в скрити кабели или в собствения си захранващ кабел.** Ако ножа допре до проводник под напрежение, токът може да премине през металните части на инструмента и да „ударят“ работещия.

4. **Носете каска (предпазна каска), защитни очила и/или маска за лицето.** Обикновените или слънчеви очила НЕ са защитни. Освен това ви препоръчваме горещо да ползвате маска за прах и ръкавици с дебела подплата.
5. **Преди да пристъпите към работа се уверете, че накрайникът е закрепен здраво.**
6. **При нормална работа инструментът е предназначен да създава вибрации.** Винтовете се разхлабват лесно, а това може да доведе до повреда или злополука. Преди работа проверете дали винтовете са здраво затегнати.
7. **Когато е студено или след дълъг престой на инструмента, изчакайте той да загрее като го оставите да работи на празен ход.** Така маслото за смазване ще се отпусне. Ударното пробиване е трудно без необходимото загряване.
8. **Бъдете винаги сигурни, че имате здрава опора под краката си.** Ако използвате инструмента на високо се убедете, че отдолу няма никой.
9. **Дръжте инструмента здраво с двете ръце.**
10. **Дръжте ръцете си далеч от подвижните части.**
11. **Не оставяйте инструмента да работи без надзор.** Инструментът трябва да работи, само когато го държите в ръце.
12. **Не насочвайте инструмента към лица, намиращи се в работната зона.** Накрайникът може да изхвърчи и да нарани някого тежко.
13. **Не докосвайте накрайника и близките до него части непосредствено след работа, защото могат да са много горещи и да изгорят кожата ви.**
14. **Някои материали съдържат химикали, които могат да са токсични.** Вземете предпазни мерки, за да предотвратите вдишването на прах и контакта с кожата. Следвайте информацията на доставката на материал за безопасната работа с него.

ЗАПАЗЕТЕ НАСТОЯЩИТЕ ИНСТРУКЦИИ.

▲ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: НЕ позволявайте успокоението от познаването на продукта (придобито при дългата му употреба) да замени стриктното спазване на правилата за безопасност за въпросния продукт. **НЕПРАВИЛНАТА УПОТРЕБА и неспазването на правилата за безопасност, посочени в настоящото ръководство за експлоатация, могат да доведат до тежки наранявания.**

ФУНКЦИОНАЛНО ОПИСАНИЕ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Преди да регулирате или проверявате работата на инструмента задължително проверете дали той е изключен от бутона и от контакта.

Включване

- **Фиг.1:** 1. Пусков прекъсвач

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Преди да включите инструмента в контакта, винаги проверявайте дали пусковият прекъсвач работи нормално и се връща в положение „OFF“ (Изкл.) при отпускането му.

За да включите инструмента, само натиснете спусъка на прекъсвача. За спиране отпуснете спусъка на прекъсвача.

Включване на лампата

За модела HR3541FC

- **Фиг.2:** 1. Лампа

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Не гледайте директно в светлинния източник.

Натиснете пусковия прекъсвач, за да включите лампичката. Лампата свети, докато пусковият прекъсвач е натиснат. Лампата се самоизключва 10 - 20 секунди след като отпуснете спусъка.

ЗАБЕЛЕЖКА:

- Използвайте суха кърпа за да изчистите полепналата по лупата на лампата мръсотия. Внимавайте да не надраскате лупата на лампата, тъй като това ще влоши осветяването.

Промяна на оборотите

- **Фиг.3:** 1. Скала за регулиране

Оборотите и броят на ударите в минута могат да се регулират със завъртане на регулатора. Скалата на регулатора е означена от 1 (най-ниски обороти) до 5 (пълни обороти).

В таблицата по-долу вижте съотношението между числата на скалата на регулатора и оборотите и ударите в минута.

Число на скалата за регулиране	Обороти в минута	Вдвухвания в минута
5	630	3 300
4	590	3 100
3	480	2 500
2	370	1 900
1	315	1 650

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Ако работите продължително време на ниски обороти, двигателят ще се претовари, а това ще доведе до незадоволителна работа на инструмента.
- Пръстенът за регулиране на оборотите може да се върти само от 5 до 1 и обратно. Не го насилвайте след 5 или 1, за да не повредите функцията за регулиране на оборотите.

Избиране на режим на действие

Въртене с ударно действие

- **Фиг.4:** 1. Бутон за блокировка 2. Курсор 3. Лост за превключване

За пробиване в бетон, зидария и др. натиснете бутона за блокировка и завъртете лоста за превключване на режима на действие, така че стрелката да сочи символа . Използвайте найкрайник с режеща пластина от волфрамов карбид.

Само въртене

- **Фиг.5:** 1. Бутон за блокировка 2. Лост за превключване 3. Курсор

За пробиване в дърво, метал или друг материал натиснете бутона за блокировка и завъртете лоста за промяна на режима на действие, така че показалецът да сочи символа . Използвайте пробивен найкрайник или свредло за дърво.

Само ударно действие

- **Фиг.6:** 1. Курсор 2. Лост за превключване 3. Бутон за блокировка

За дялане, къртене или разрушаване натиснете бутона за блокиране и завъртете лоста за превключване, така че стрелката да сочи символа . Използвайте шило, секач, широко длето и др.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Не завъртайте лоста за промяна на режима, докато инструментът работи под натоварване. Инструментът може да се повреди.
- За предотвратяване на бързото износване на механизма за смяна на режима на работа, лостът за превключване трябва винаги да е поставен в едно от трите работни положения.

Ограничител на въртящия момент

Ограничителят на въртящ момент се задейства, когато бъде достигнато определено ниво на въртящия момент. Електромоторът прекъсва връзката си с изходния вал. Когато това се случи свредлото спира да се върти.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Ако ограничителят на въртящ момент се задейства, незабавно изключете инструмента. Така ще предотвратите преждевременно износване на инструмента.

Светлинен индикатор

- **Фиг.7:** 1. Светлинен индикатор за включено захранване (зелен) 2. Светлинен индикатор за обслужване (червен)

Зеленият светлинен индикатор за включване ("ON") свети, когато инструментът е включен в контакта. Ако светлинният индикатор не светне, възможно е да има повреда в захранващия шнур или в контролера. Ако светлинният индикатор свети, но инструментът не се стартира дори когато е включен, възможно е четките да са износени, или контролерът, електромоторът или прекъсвачът за включване/изключване (ON/OFF) да са повредени. Червеният сервизен светлинен индикатор примигва, когато четките са почти износени, за да покаже, че инструментът се нуждае от обслужване. След около 8 часа работа, електромоторът ще се изключи автоматично.

СГЛОБЯВАНЕ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Преди да извършвате някакви работи по инструмента задължително проверете дали той е изключен от бутона и от контакта.

Монтиране на страничната ръкохватка (допълнителна ръкохватка)

- **Фиг.8:** 1. Странична ръкохватка

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Винаги ползвайте страничната ръкохватка, за да осигурите безопасна работа, когато пробивате в бетон, зидария и др.

Страничната ръкохватка позволява завъртане във всяка от страните, което улеснява работата с инструмента във всяко положение. Разхлабете страничната ръкохватка като я завъртите обратно на часовника, завъртете я в желаното положение, след което я затегнете със завъртане по часовника.

Монтаж или демонтаж на крайник

- **Фиг.9:** 1. Опашка на крайника 2. Грес за крайника

Почистете опашката на длетото и нанесете малко грес, преди да го монтирате. Вмъкнете длетото в инструмента. Завъртете длетото и го натиснете, докато се заключи.

► **Фиг.10:** 1. Крайник 2. Капак на патронника
Ако длетото не влиза навътре при натискане, извадете го. Издърпайте неколккратно надолу капачката на патронника. След това вмъкнете длетото отново. Завъртете длетото и го натиснете, докато се заключи. След монтаж винаги проверявайте дали длетото е сигурно закрепено, като се опитате да го издърпате навън.

За да демонтирате длетото, издърпайте докрай надолу капачката на патронника и извадете длетото.
► **Фиг.11:** 1. Крайник 2. Капак на патронника

Ъгъл на длетото (при раздробяване, къртене или рушене)

- **Фиг.12:** 1. Лост за превключване 2. Бутон за блокировка 3. Курсор

Накрайникът може да се закрепва под 24 различни ъгъла. За да промените ъгъла на крайника, натиснете бутона за блокировка и завъртете лоста за превключване, така че стрелката да сочи символа . Завъртете крайника под желания ъгъл. Натиснете бутона за блокиране и завъртете лоста за превключване, така че стрелката да сочи символа . След това проверете дали длетото е сигурно закрепено, като се опитате леко да го завъртите.

Ограничител за дълбочина

- **Фиг.13:** 1. Дълбочиномер 2. Притискателен винт

Ограничителят за дълбочина е удобен за пробиване на отвори с еднаква дълбочина. Разхлабете винтовата скоба и регулирайте ограничителя до желаната дълбочина. След като регулирате, затегнете здраво винтовата скоба.

ЗАБЕЛЕЖКА:

- Ограничителят за дълбочина на пробиване не може да бъде използван в позиция, в която опира в корпуса на редуктора или този на двигателя.

РАБОТА

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Когато работите с инструмента винаги използвайте странична ръкохватка (спомагателна) и здраво хванете както със страничната ръкохватка, така и с дръжката на превключвателя.

Работа с ударно пробиване

- **Фиг.14**

Поставете лоста за превключване на символа . Поставете върха на свредлото в желаната позиция за пробиване, след което натиснете спусъка на прекъсвача. Не натискайте прекалено силно инструмента. Лекият натиск осигурява най-добри резултати. Задръжте инструмента на място и не позволявайте да се отклонява встрани от отвора. Не оказвайте по-голям натиск, когато отворът се запълни със стружки или частици. Вместо това, оставете инструмента да работи на празен ход, а след това извадете крайника частично от отвора. След като повторите това няколко пъти, отворът ще се изчисти и отново може да се започне нормално пробиване.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Когато свредлото започне да се подава през бетона или удари арматурно желязо, инструментът може да реагира опасно. Поддържайте добро равновесие и здрава опора, докато държите инструмента здраво с две ръце, за да предотвратите опасна реакция.

Уред за продухване (допълнителна принадлежност)

► Фиг.15: 1. Ръчна помпа за продухване

След пробиване на отвора, използвайте уред за продухване, за да почистите праха от отвора.

Раздробяване/Къртене/Рушене

► Фиг.16

Поставете лоста за превключване на символа . Дръжте инструмента здраво с двете си ръце. Включете инструмента и приложете умерен натиск върху него, така че да не подскача неконтролируемо. Прилагането на прекомерен натиск върху инструмента няма да увеличи ефективността му.

Пробиване на дърво или метал

► Фиг.17

Използвайте допълнително доставяния комплект самозатягащ патронник. Когато го монтирате, направете справка с процедурата „Монтаж или демонтаж на накрайник“, описана на предишната страница. Завъртете лоста за превключване, така че показалецът да сочи към символа . Задръжте и завъртете патронника по посока, обратна на часовниковата стрелка, за да се отворят челюстите на патронника. Поставете накрайника възможно най-навътре в патронника. Задръжте здраво пръстена и завъртете фиксиращия пръстен по посоката на часовниковата стрелка, за да се затегнат челюстите на патронника. За сваляне на накрайника, задръжте пръстена и завъртете фиксиращия пръстен обратно на часовниковата стрелка.

ВНИМАНИЕ:

- Никога не използвайте режим "ударно пробиване", когато към инструмента е монтиран бързодействащият патронник за пробиване. Бързодействащият патронник за пробиване може да се повреди.
- Прекомерно силен натиск върху инструмента няма да ускори пробиването. Всъщност, този излишен натиск само може да доведе до повреда на върха на свредлото, да намали ефективността на инструмента и да съкрати срока за експлоатация на инструмента.
- В момента на разпробиване на отвор възниква огромна сила на усукване, упражнявана върху инструмента/накрайника. Дръжте инструмента здраво и работете с внимание, когато накрайникът започне да прониква през обработвания детайл.
- Малките обработвани детайли трябва винаги да се фиксират в менгеме или подобно притискащо устройство.

Пробиване с диамантена корона

За пробиване с диамантена корона, винаги поставяйте лоста за промяна на режима в положението със символ , за да използвате "пробиване без ударно действие".

ВНИМАНИЕ:

- При пробиване с диамантена корона с използване на "въртене с ударно действие", накрайникът на диамантената корона може да се повреди.

ПОДДРЪЖКА

ВНИМАНИЕ:

- Преди да проверявате или извършвате поддръжка на инструмента се уверете, че той е изключен от бутона и от контакта.
- Не използвайте бензин, нафта, разрежден етер, спирт и др. под. Това може да причини обесцветяване, деформация или пукнатини.

Смазване

ВНИМАНИЕ:

- Този тип сервизно обслужване трябва да се извършва само в оторизиран сервизен център на Makita.

Този инструмент не изисква почасово или ежедневно смазване, тъй като е снабден със затворена смазваща система с грес. Трябва да се смазва периодично. За тази услуга за смазване изпратете целия инструмент в оторизиран или фабричен сервизен център на Makita. За да се поддържа БЕЗОПАСНОСТТА и НАДЕЖНОСТТА на продукта, ремонтите, обслужването или регулирането трябва да се извършват от упълномощен сервиз на Makita, като винаги се използват резервни части на Makita.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ АКСЕСОАРИ

ВНИМАНИЕ:

- Препоръчва се използването на тези аксесоари или накрайници с вашия инструмент Makita, описан в настоящото ръководство. Използването на други аксесоари или накрайници може да доведе до опасност от телесни наранявания. Използвайте съответния аксесоар или накрайник само по предназначение.

Ако имате нужда от помощ за повече подробности относно тези аксесоари, се обърнете към местния сервизен център на Makita.

- SDS-MAX свредла с режеща пластина от волфрамов карбид
- Шило
- Диамантена корона
- Секач
- Накрайник - диамантена корона
- Грес за къртачи
- Широко длето
- Длето за канали (Кухо длето)
- Комплект самозатягащ патронник
- Грес за длета
- Странична ръкохватка
- Ограничител за дълбочина
- Ръчна помпа за продухване
- Предпазни очила
- Пластмасово куфарче за пренасяне

ЗАБЕЛЕЖКА: Някои артикули от списъка може да са включени в комплекта на инструмента, като стандартни аксесоари. Те може да са различни в различните държави.

SPECIFIKACIJE

Model			HR3540C	HR3541FC
Kapaciteti	Beton	Nastavak s vrhom od volfram karbida	35 mm	
		Nastavak sa jezgrom	90 mm	
	Čelik		13 mm	
	Drvo		32 mm	
Brzina bez opterećenja (min ⁻¹)			315 - 630	
Udara u minuti			1.650 - 3.300	
Ukupna duljina			439 mm	
Neto masa			5,2 kg	5,6 kg
Razred sigurnosti			□/II	

- Zahvaljujući stalnom programu istraživanja i razvoja, ovdje navedeni tehnički podaci su podložni promjeni bez prethodne najave.
- Tehnički podaci se mogu razlikovati ovisno o zemlji.
- Masa prema EPTA postupak 01/2003

Namjena

Alat je namijenjen za udarno bušenje u cigli, betonu i kamenu, kao i za klesarske radove.

Napajanje

Alat se smije priključiti samo na napajanje s naponom istim kao na nazivnoj pločici i smije raditi samo s jedno-faznim izmjeničnim napajanjem. Oni su dvostruko izolirani u skladu s europskim normama i stoga se također mogu koristiti uz utičnica bez voda za uzemljenje.

Za model HR3540C

Buka

Tipična jačina buke označena s A, određena sukladno EN60745:

- Razina zvučnog tlaka (L_{pA}): 93 dB (A)
- Razina jačine zvuka (L_{WA}): 104 dB (A)
- Neodređenost (K): 3 dB (A)

Nosite zaštitu za uši

Vibracija

Ukupna vrijednost vibracija (troosni vektorski zbroj) izračunata u skladu s EN60745:

- Način rada: dljetanje
- Emisija vibracija ($a_{h,CHeg}$): 12,5 m/s²
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²
- Način rada : udarno bušenje u beton
- Emisija vibracija ($a_{h,HD}$): 18,0 m/s²
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²
- Režim rada : bušenje metala
- Emisija vibracija ($a_{h,D}$): 2,5 m/s²
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²

Za model HR3541FC

Buka

Tipična jačina buke označena s A, određena sukladno EN60745:

- Razina zvučnog tlaka (L_{pA}): 91 dB (A)
- Razina jačine zvuka (L_{WA}): 102 dB (A)
- Neodređenost (K): 3 dB (A)

Nosite zaštitu za uši

Vibracija

Ukupna vrijednost vibracija (troosni vektorski zbroj) izračunata u skladu s EN60745:

- Način rada: dljetanje
- Emisija vibracija ($a_{h,CHeg}$): 9,0 m/s²
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²
- Način rada : udarno bušenje u beton
- Emisija vibracija ($a_{h,HD}$): 11,0 m/s²
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²
- Režim rada : bušenje metala
- Emisija vibracija ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² ili manje
- Neodređenost (K): 1,5 m/s²

NAPOMENA: Deklarirana vrijednost emisije vibracija je izmjerena sukladno standardnoj metodi testiranja i može se rabiti za usporedbu jednog alata s drugim.

NAPOMENA: Deklarirana vrijednost emisije vibracija također se može rabiti za preliminarnu procjenu izloženosti.

⚠️ UPOZORENJE: Emisija vibracija tijekom stvarnog korištenja električnog ručnog alata se može razlikovati od deklarirane vrijednosti emisije, ovisno o načinu na koji se alat rabi.

⚠️ UPOZORENJE: Nemojte zaboraviti da identifikirate sigurnosne mjere zaštite rukovatelja koje se temelje na procjeni izloženosti u stvarnim uvjetima korištenja (uzimajući u obzir sve dijelove radnog ciklusa, poput vremena kada je alat isključen i kada on radi u praznom hodu, a također i vrijeme okidanja).

Samo za europske zemlje

EZ Izjava o sukladnosti

Mi, Makita Corporation, kao odgovorni proizvođač izjavljujemo da su sljedeći Makita strojevi:

Oznaka stroja:

Kombinirani čekić

Br. modela/tip: HR3540C,HR3541FC

serijske proizvodnje i

Usklađeni sa sljedećim europskim smjernicama:

98/37/EZ do 28. prosinca 2009., a potom 2006/42/

EZ od 29. prosinca 2009

I proizvedeni su u skladu sa sljedećim standardima ili standardiziranim dokumentima:

EN60745

Tehničku dokumentaciju čuva naš ovlaštenu predstavnik u Europi koji je:

Makita International Europe Ltd,

Michigan, Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, Engleska

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Direktor

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

Opća sigurnosna upozorenja za električne ručne alate

⚠️ UPOZORENJE Pročitajte sva sigurnosna upozorenja i sve upute. Nepriдрžavanje upozorenja ili uputa može rezultirati električnim udarom, požarom i/ili ozbiljnom ozljedom.

Sačuvajte sva upozorenja i upute radi kasnijeg korištenja.

SIGURNOSNA UPOZORENJA ZA UDARNU BUŠILICU

- Nosite zaštitu za uši.** Izloženost buci može uzrokovati gubitak sluha.
- Koristite pomoćnu ručku(e) ako je isporučena s alatom.** Gubitak kontrole može uzrokovati ozljede.
- Držite električni ručni alat samo za izolirane rukohvatne površine kada izvodite operaciju pri kojoj rezni dodatak može doći u dodir sa skrivenim vodičima ili s vlastitim kablom.** Rezni pribor koji dođe u dodir s vodičem pod naponom može dovesti pod napon izložene metalne dijelove električnog ručnog alata i prouzročiti električni udar kod rukovatelja.
- Nosite čvrsti šešir (sigurnosna kaciga), zaštitne naočale i/ili štitnik za lice.** Obične ili sunčane naočale NISU zaštitne naočale. Također se preporuča da nosite masku za prašinu i gusto predstavljene rukavice.

- prije rada postavite nastavak na sigurno mjesto.**
- Pri normalnom radu, alat proizvodi vibracije.** Vijci se mogu lako otpustiti što može uzrokovati kvar ili nezgode. Pažljivo provjerite zategnutost vijaka prije rada.
- U hladnim vremenskim uvjetima ili kada se alat ne koristi već dugo vremena, pustite ga da se zagrije puštajući ga da radi bez opterećenja.** Tako će popustiti i mazivo. Bez pravilnog zagrijavanja zakucavanje se teško izvodi.
- Uvijek stanite na čvrstu podlogu.** Pazite da nitko ne stoji ispod vas kad koristite uređaj na visini.
- Alat držite čvrsto, objema rukama.**
- Držite ruke podalje od dijelova koji se kreću.**
- Ne ostavljajte alat da radi.** Radite s alatom samo tako što ga držite rukom.
- Ne usmjeravajte alat dok radi prema bilo kome u svojoj blizini.** Nastavak bi mogao izletjeti van i ozbiljno ozlijediti nekoga.
- Ne dodirujte nastavak ili dijelove blizu njega odmah nakon rada; mogu biti izuzetno vrući i mogli bi vam opeći kožu.**
- Neki materijal sadrži kemikalije koje mogu biti toksične.** Poduzmite potrebne mjere opreza da bi se spriječilo udisanje prašine i dodir s kožom. Sljedite sigurnosne podatke od dobavljača materijala.

ČUVAJTE OVE UPUTE.

⚠️ UPOZORENJE: NEMOJTE dozvoliti da udobnost ili znanje o proizvodu (stečeno stalnim korištenjem) zamijene strogo pridržavanje sigurnosnih propisa za određeni proizvod. ZLOPORABA ili nepriдрžavanje sigurnosnih propisa navedenih u ovom priručniku s uputama mogu prouzročiti ozbiljne ozljede.

FUNKCIONALNI OPIS

⚠ OPREZ:

- Obavezno provjerite je li stroj isključen i da li je kabel izvađen prije podešavanja ili provjere funkcije na alatu.

Uključivanje i isključivanje

- **SI.1:** 1. Uključno/isključna sklopka

⚠ OPREZ:

- Prije uključivanja stroja na električnu mrežu provjerite radi li uključno-isključna sklopka i da li se vraća u položaj za isključivanje "OFF" nakon otpuštanja.

Za pokretanja alata jednostavno povucite uključno/isključnu sklopku. Za isključivanje stroja otpustite uključno/isključnu sklopku.

Uključivanje žaruljica

Za model HR3541FC

- **SI.2:** 1. Svjetiljka

⚠ OPREZ:

- Nemojte izravno gledati u svjetlo ili izvor svjetlosti.

Povucite uključno/isključnu sklopku da biste uključili svjetlo. Žaruljica ostaje uključena dok god se uključno/isključna sklopka povlači. Žaruljica se isključuje 10-20 sekundi nakon otpuštanja sklopke.

NAPOMENA:

- Suhom krpom obrišite prljavštinu s leće žaruljice. Budite oprezni da ne zagrebete leću žaruljice jer to može smanjiti osvijetljenje.

Promjena brzine

- **SI.3:** 1. Kotačić za prilagodbu

Broj okretaja i udara po minuti može se podesiti jednostavnim okretanjem kotačića za prilagodbu. Oznake na kotačiću obilježene su sa 1 (najmanja brzina) do 5 (najveća brzina).

Pogledajte tablicu u nastavku za odnos između postavki broja na kotačiću za prilagodbu i broja okretaja/udara po minuti.

Broj na kotačiću za prilagodbu	Broj okretaja u minuti	Udara u minuti
5	630	3.300
4	590	3.100
3	480	2.500
2	370	1.900
1	315	1.650

⚠ OPREZ:

- Ako alat kontinuirano radi pri niskim brzinama dugo vremena, motor će postati preopterećen što će dovesti do kvara alata.
- Regulator brzine može se okretati najviše do broja 5 i natrag na broj 1. Nemojte ga silom pokušavati gurati dalje od 5 ili od 1, inače funkcija regulacije brzine može prestati raditi.

Izbor načina rada

Rotacija sa zakucavanjem

- **SI.4:** 1. Tipka za blokiranje 2. Pokazivač 3. Poluga za promjenu načina rada

Za bušenje u betonu, zidovima, itd. pritisnite gumb za blokadu i rotirajte polugu za promjenu tako da pokazivač pokazuje simbol . Koristite nastavak s volfram-karbidnim vrhom.

Samo okretanje

- **SI.5:** 1. Tipka za blokiranje 2. Poluga za promjenu načina rada 3. Pokazivač

Za bušenje u materijalima od drva i metala i sl. pritisnite gumb za blokadu i rotirajte polugu za promjenu tako da pokazivač pokazuje simbol . Koristite nastavak za bušenje ili nastavak za drvo.

Samo zakucavanje

- **SI.6:** 1. Pokazivač 2. Poluga za promjenu načina rada 3. Tipka za blokiranje

Za radove sa komadanjem, ljuskanjem ili demoliranjem, pritisnite tipku za zaključavanje i rotirajte polugu za promjenu tako da pokazivač pokazuje simbol . Koristite špicu, željezno dljeto, dljeto za ljuskanje, itd.

⚠ OPREZ:

- Ne rotirajte polugu za promjenu kada alat radi pod opterećenjem. Alat će se oštetiti.
- Da bi se izbjeglo brzo trošenje mehanizma promjene načina rada, uvijek postavite polugu za promjenu u jedan od triju položaja načina rada.

Graničnik okretnog momenta

Graničnik okretnog momenta aktivira se kada se postigne određena razina okretnog momenta. Motor se odvaja od izlaznog vratila. Kada se to dogodi, nastavak se prestaje okretati.

⚠ OPREZ:

- Čim se graničnik okretnog momenta aktivira, odmah isključite alat. To će spriječiti prerano trošenje alata.

Žaruljica indikatora

- **SI.7:** 1. Žaruljica indikatora uključenog uređaj (zelena) 2. Žaruljica servisnog indikatora (crvena)

Zelena žaruljica indikatora uključuje se kad se alat uključi u struju. Ako se žaruljica indikatora ne uključi, kabel za napajanje ili upravljač možda su u kvaru. Žaruljica indikatora svijetli, ali se alat ne pokreće čak i ako je alat uključen, ugljene četkice možda su istrošene ili su upravljač, motor ili poluga za uključivanje/isključivanje u kvaru.

Crvena servisna žaruljica indikatora uključuje se kad su ugljene četkice gotovo u potpunosti istrošene, što ukazuje na to da alat treba servisirati. Nakon približno 8 sati upotrebe motor se automatski isključuje.

MONTAŽA

⚠ OPREZ:

- Prije svih zahvata na stroju obavezno isključite stroj i priključni kabel izvucite iz utičnice.

Instalacija bočnog rukohvata (pomoćna ručka)

- **SI.8:** 1. Bočni rukohvat

⚠ OPREZ:

- Uvijek koristite bočni rukohvat da osigurate bezbednost pri bušenju u betonu, zidovima, itd.

Bočni rukohvat njiše se na obje strane što omogućuje jednostavno rukovanje alatom u bilo kojem položaju. Otpustite bočni rukohvat okretanjem u smjeru suprotnom kazaljki na satu, zanijšite ga na željeno mjesto, a zatim pritegnite okrećući ga u smjeru kazaljke na satu.

Instalacija ili uklanjanje nastavka

- **SI.9:** 1. Držač nastavka 2. Mazivo nastavak

Prije instalacije nastavka očistite držač i nanesite malo masti. Umetnite nastavak u alat. Okrenite ga i gurnite dok se ne učvrsti.

- **SI.10:** 1. Bit nastavak 2. Poklopac ključa

Ako se nastavak ne može gurnuti, uklonite ga. Povucite poklopac brzostezne glave nadalje nekoliko puta. Zatim ponovno umetnite nastavak. Okrenite ga i gurnite dok se ne učvrsti.

Nakon instalacije uvijek provjerite da se nastavak čvrsto drži na mjestu pokušavajući ga izvaditi.

Da biste uklonili nastavak, povucite poklopac brzostezne glave u cijelosti prema dolje i izvucite nastavak van.

- **SI.11:** 1. Bit nastavak 2. Poklopac ključa

Kut nastavka (za rezanje, sječenje ili rušenje)

- **SI.12:** 1. Poluga za promjenu načina rada 2. Tipka za blokiranje 3. Pokazivač

Nastavak se može pričvrstiti u 24 različitih kutova. Da biste promijenili kut nastavka, pritisnite gumb za blokiranje i rotirajte polugu za promjenu tako da pokazivač pokazuje simbol . Postavite nastavak na željeni kut. Pritisnite tipku za zaključavanje i rotirajte polugu za promjenu tako da pokazivač pokazuje simbol . Potom provjerite da se nastavak čvrsto drži na mjestu tako što ćete ga pokušati izvaditi.

Graničnik dubine

- **SI.13:** 1. Mjerač dubine 2. Pritegnite vijak

Graničnik dubine pogodan je za bušenje rupa iste dubine. Otpustite stezni vijak i podesite mjerilo dubine na željenu razinu. Nakon podešavanja, čvrsto pritegnite stezni vijak.

NAPOMENA:

- Mjerilo dubine ne može se koristiti na mjestu gdje mjerilo dubine udara u kućište zupčanika/motora.

RAD SA STROJEM

⚠ OPREZ:

- Tijekom rada uvijek koristite bočni rukohvat (pomoćna drška) i čvrsto držite alat za bočni rukohvat i ručku sa sklopkom.

Rad udarnom bušilicom

- **SI.14**

Postavite polugu za promjenu na simbol . Pozicionirajte nastavak na željenu lokaciju rupe, zatim povucite uključno/isključnu sklopku. Nemojte primjenjivati silu na alat. Lagani pritisak daje najbolje rezultate. Držite alat na mjestu i spriječite klizanje iz rupe. Nemojte primjenjivati veći pritisak ako je rupa začepljena krhotinama ili česticama. Umjesto toga pokrenite alat u praznom hodu, pa djelomično uklonite nastavak iz rupe. Ponavljanjem ove radnje nekoliko puta rupa će se očistiti i normalno bušenje može se nastaviti.

⚠ OPREZ:

- Kada nastavak počne da se lomi kroz beton ili kada nastavak udari u armaturu u betonu, alat može reagirati opasno. Održavajte dobru ravnotežu i imajte siguran oslonac dok čvrsto držite alat sa obje ruke kako biste spriječili opasne reakcije.

Balon za ispuhivanje (dodatni pribor)

- **SI.15:** 1. Balon za otpuhivanje prašine

Nakon bušenja rupe pomoću balona za ispuhivanje očistite prašinu iz rupe.

Rezanje/Skaliranje/Rušenje

- **SI.16**

Postavite polugu za promjenu na simbol . Alat držite čvrsto, objema rukama. Uključite alat i primijeniti blagi pritisak na njega, tako da ne odskoče oko nekontrolirano. Većim pritiskom na alat nećete povećati učinkovitost.

Bušenje u drvu ili metalu

- **SI.17**

Koristite se neobaveznim sklopom bušne glave bez ključa. Pri postavljanju pogledajte odlomak „Instalacija ili uklanjanje nastavka” opisan na prethodnoj stranici. Postavite polugu za promjenu tako da pokazuje na simbol . Držite prsten i okrenite tuljak u smjeru suprotnom od kazaljke na satu da biste otvorili vilice. Postavite nastavak u glavu što dalje. Držite prsten i okrenite tuljak u smjeru suprotnom od kazaljke na satu da biste pričvrstili glavu. Da biste uklonili nastavak, držite prsten i okrenite tuljak u smjeru suprotnom od kazaljke na satu.

⚠ OPREZ:

- Nikada nemojte koristiti „rotacija s udarcima čekića“ kada je brzostezna glava za brzu izmjenu montirana na alat. Može se oštetiti brzostezna glava za brzu izmjenu.
- Jače pritiskanje alata neće ubrzati bušenje. Zapravo, dodatni će pritisak samo oštetiti vrh vašeg nastavka, smanjiti performanse alata i skratiti radni vijek.
- Pri bušenju rupe na alat/nastavak utječe velika zavrtna sila. Čvrsto držite alat i obratite posebnu pozornost kad nastavak počne prolaziti kroz izradak.
- Male izratke uvijek držite u škripcu ili sličnom uređaju.

Bušenje s dijamanтном krunom

Kada bušite s dijamanтном krunom, uvijek postavite polugu za promjenu u položaj za "rotiranje sa zakucavanjem".

⚠ OPREZ:

- Ako koristite dijamanтную krunu za bušenje "rotiranjem sa zakucavanjem", dijamanтна kruna može se oštetiti.

ODRŽAVANJE

⚠ OPREZ:

- Prije svih zahvata na stroju provjerite jeste li isključili stroj i priključni kabl izvadili iz utičnice.
- Nikada nemojte koristiti benzin, mješavinu benzina, razrjeđivač, alkohol ili slično. Kao rezultat toga može se izgubiti boja, pojaviti deformacija ili pukotine.

Podmazivanje

⚠ OPREZ:

- Ovaj servis obavlja se isključivo u ovlaštenim servisnim centrima Makita.

Ovaj alat nije potrebno podmazivati svaki sat ili svaki dan jer posjeduje vlastiti sustav za podmazivanje.

Trebao bi se redovito podmazivati. Alat na podmazivanje pošaljite u tvornički ili ovlašteni servisni centar Makita.

Da bi proizvod ostao SIGURAN i POUZDAN, sva ostala održavanja i namještanja prepustite ovlaštenim servisnim centrima Makita i uvijek rabite originalne rezervne dijelove.

DODATNI PRIBOR

⚠ OPREZ:

- Ovaj dodatni pribor ili priključci se preporučuju samo za uporabu sa Vašim Makita strojem preciziranim u ovom priručniku. Uporaba bilo kojih drugih pribora ili priključaka može donijeti opasnost od ozljeda. Rabite dodatak ili priključak samo za njegovu navedenu namjenu.

Ako Vam je potrebna pomoć za više detalja u pogledu ovih dodatnih pribora, obratite se najbližem Makita servisnom centru.

- SDS-MAX nastavci sa karbidnim vrhom
- Špica
- Kruna
- Željezno dljeto
- Dijamanтна kruna
- Mazivo čekića
- Sjekač
- Dlijeto za žljebove
- Sklopbušne glave bez ključa
- Mazivo nastavak
- Bočni rukohvat
- Graničnik dubine
- Balon za ispuhivanje
- Zaštitne naočale
- Plastična torbica

NAPOMENA: Neke stavke iz popisa se mogu isporučiti zajedno sa strojem kao standardni dodatni pribori. Oni mogu biti različiti ovisno o zemlji.

ТЕХНИЧКИ ПОДАТОЦИ

Модел			HR3540C	HR3541FC
Капацитет	Бетон	Бургија обложена со волфрам-карбид	35 мм	
		Средишна бургија	90 мм	
	Челик		13 мм	
	Дрво		32 мм	
Неоптоварена брзина (мин. ⁻¹)			315 - 630	
Удари во минута			1.650 - 3.300	
Вкупна должина			439 мм	
Нето тежина			5,2 кг	5,6 кг
Безбедносна класа			□/II	

- Поради постојаното истражување и развој, техничките податоци дадени тука може да се менуваат без известување.
- Спецификациите може да се разликуваат од земја до земја.
- Тежина според EPTA-Procedure 01/2003

Намена

Алатот е наменет за ударно дупчење во цигли, бетон и камен, како и за длетување.

Напојување

Алатот треба да се поврзува само со напојување со напон како што е назначено на плочката и може да работи само на еднофазна наизменична струја. Алатот е двојно изолиран во согласност со европскиот стандард и затоа може да се користи и со приклучоци што не се заземјени.

За модел HR3540C

Бучава

Типичната А-вредност за ниво на бучавата одредена според EN60745 изнесува:

Ниво на звучниот притисок (L_{pA}): 93 дБ (А)

Ниво на јачина на звукот (L_{WA}): 104 дБ (А)

Отстапување (К): 3 дБ (А)

Носете заштита за ушите

Вибрации

Вкупна вредност на вибрациите (векторска сума на три оски) одредена според EN60745:

Работен режим: резбање

Ширење вибрации ($a_{h,CHeg}$): 12,5 м/с²

Отстапување (К): 1,5 м/с²

Работен режим : ударно дупчење во бетон

Ширење вибрации ($a_{h,HD}$): 18,0 м/с²

Отстапување (К): 1,5 м/с²

Работен режим: дупчење во метал

Ширење вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с²

Отстапување (К): 1,5 м/с²

За модел HR3541FC

Бучава

Типичната А-вредност за ниво на бучавата одредена според EN60745 изнесува:

Ниво на звучниот притисок (L_{pA}): 91 дБ (А)

Ниво на јачина на звукот (L_{WA}): 102 дБ (А)

Отстапување (К): 3 дБ (А)

Носете заштита за ушите

Вибрации

Вкупна вредност на вибрациите (векторска сума на три оски) одредена според EN60745:

Работен режим: резбање

Ширење вибрации ($a_{h,CHeg}$): 9,0 м/с²

Отстапување (К): 1,5 м/с²

Работен режим : ударно дупчење во бетон

Ширење вибрации ($a_{h,HD}$): 11,0 м/с²

Отстапување (К): 1,5 м/с²

Работен режим: дупчење во метал

Ширење вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с² или помалку

Отстапување (К): 1,5 м/с²

НАПОМЕНА: Номиналната јачина на вибрациите е измерена во согласност со стандардните методи за испитување и може да се користи за споредување на алати.

НАПОМЕНА: Номиналната јачина на вибрациите може да се користи и како прелиминарна проценка за изложеност.

▲ПРЕДУПРЕДУВАЊЕ: Јачината на вибрациите при фактичкото користење на алатот може да се разликува од номиналната вредност, зависно од начинот на којшто се користи алатот.

▲ПРЕДУПРЕДУВАЊЕ: Погрижете се да ги утврдите безбедносните мерки за заштита на операторот врз основа на проценка на изложеноста при фактичките услови на употреба (земајќи ги предвид сите делови на работниот циклус, како периодите кога алатот е исклучен и кога работи во празен од, не само кога е активен).

Само за земјите во Европа

Декларација за сообразност за ЕУ

Ние, **Makita Corporation**, како одговорен производител, изјавуваме дека следниве машини **Makita**:

Ознака на машината:

Комбинирана чекан-дупчалка

Модел бр./Тип: HR3540C,HR3541FC

се од сервиско производство и

Усогласени се со следниве европски Директиви:

98/37/ЕЗ до 28 декември 2009 година, а потоа

со 2006/42/ЕЗ од 29 декември 2009 година

И се произведени во согласност со следниве стандарди или стандардизирани документи:

EN60745

Техничката документација се чува кај нашиот овластен претставник во Европа:

Makita International Europe Ltd,

Michigan, Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, Англија

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Директор

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, Јапонија

Општи упатства за безбедност за електричните алати

⚠ ПРЕРУПРЕДУВАЊЕ Прочитајте ги сите безбедносни предупредувања и сите упатства. Ако не се почитуваат предупредувањата и упатствата, може да дојде до струен удар, пожар или тешки повреди.

Чувајте ги сите предупредувања и упатства за да можете повторно да ги прочитате.

БЕЗБЕДНОСНИ ПРЕРУПРЕДУВАЊА ЗА ВРТЛИВАТА ЧЕКАН-ДУПЧАЛКА

1. Носете заштита за уши. Изложеноста на бучава може да доведе до губење на слухот.
2. Користете помошна рачка(и), ако е доставена со алатот. Губењето контрола може да предизвика повреда.
3. Држете го електричниот алат само за изолираните дршки кога работите, а кога додатокот за сечење може да дојде во допир со скриени жици или со сопствениот кабел. Додаток за сечење што ќе допре жица под напон може да ја пренесе струјата до металните делови на електричниот алат и да предизвика струен удар кај лицето што ракува со електричниот алат.

4. Носете тврда капа (заштитен шлем), заштитни очила и/или штитник за лице. Обични очила или очила за сонце НЕ СЕ заштитни очила. Сериозно се препорачува да носите маска што штити од прав и дебело обложени ракавици.
5. Проверете дали бургитата е зацврстена пред да почнете да работите.
6. При нормално работење, алат создава вибрации. Шрафовите можат лесно са се олабават, да предизвикаат прекин на работата или незгода. Проверете колку цврсто се заврвени шрафовите пред да почнете да работите.
7. Кога е ладно времето, или кога алатот не бил користен долго време, дозволете алатот да се загрее за миг, нека работи извесно време без оптоварување. На тој начин ќе се подмачка. Како правилно не се загрее, тешко ќе оди ковењето.
8. Уверете се дека секогаш стоите на цврста подлога. Уверете се дека под Вас нема никој кога го користите алатот на високи места.
9. Држете го алатот цврсто со двете раце.
10. Држете ги рацете подалеку од подвижните делови.
11. Не оставајте го алатот вклучен. Работете со алатот само кога го држите в раце.
12. Не покажувајте со алатот кон лица што се во просторот во кој се работи. Бургитата може да излети и да повреди некого сериозно.
13. Не допирајте ги бургитата или околните делови веднаш по работата; можат да бидат многу жешки и да ви ја изгорат кожата.
14. Некои материјали содржат хемикалии што можат да бидат отровни. Избегнувајте вдишување на прашина и избегнувајте контакт на прашина со кожата. Следете ги упатствата од производителот на материјалот.

ЧУВАЈТЕ ГО УПАТСТВОТО.

⚠ ПРЕРУПРЕДУВАЊЕ: НЕ ДОЗВОЛУВАЈТЕ удобноста или запознаеноста со производот (стекната со подолга употреба) да ве наведе да не се придржувате строго до безбедносните правила за односниот производ. **ЗЛОУПОТРЕБАТА** или непочитувањето на безбедносните правила наведени во ова упатство може да предизвикаат тешки телесни повреди.

ОПИС НА ФУНКЦИИТЕ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Пред секое дотерување или проверка на алатот проверете дали е исклучен и откачен од струја.

Вклучување

- **Сл.1:** 1. Прекинувач

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Пред да го приклучите кабелот во мрежата, проверете го прекинувачот дали функционира правилно и дали се враќа во положбата „OFF“ кога ќе се отпушти.

За вклучување на алатот, едноставно повлечете го прекинувачот за стартување. Отпуштете го прекинувачот за исклучување на алатот.

Вклучување на ламбичката

За модел HR3541FC

- **Сл.2:** 1. Ламба

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Не гледајте директно во светлината или во изворот на светлина.

Повлечете го прекинувачот за вклучување на светлото. Ламбата продолжува да свети додека прекинувачот е повлечен. Ламбата се исклучува 10 – 20 секунди по отпуштањето на прекинувачот.

НАПОМЕНА:

- Користете сува крпа за бришење на прашиката од леќата на ламбата. Внимавајте да не ја изгребите леќата на ламбата, во спротивно може да се намали интензитетот на осветлување.

Промена на брзина

- **Сл.3:** 1. Прилагодувачки панел

Вртежите и дувањата во минута може да се прилагодат само со поместување на бројчаникот за приспособување. Бројчаникот за приспособување е означен од 1 (најниска брзина) до 5 (целосна брзија). Видете ја табелата подолу за односот меѓу бројчаните поставки на бројчаникот за приспособување и на вртежите/дувањата во минута.

Број на прилагодување	Вртежи во минута	Удари во минута
5	630	3.300
4	590	3.100
3	480	2.500
2	370	1.900
1	315	1.650

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Ако со алатот се ракува континуирано при ниски брзини подолго време, моторот ќе се прегрее и може да резултира со неправилно функционирање.
- Бирачот за прилагодување на брзината може да се сврти само до бројот 5 и назад до бројот 1. Не форсирајте го вон броевите 5 и 1, во спротивно функцијата за прилагодување на брзината може да престане да работи.

Избирање на работниот режим

Ротација со ковање

- **Сл.4:** 1. Копче за заклучување 2. Показувач 3. Рачка за менување

За дупчење во бетон, сидни материјали, итн, притиснете го копчето за блокирање и завртете ја рачката-менувач така што да покажува на симболот . Користете бургија со врв од волфрамов карбид.

Само ротација

- **Сл.5:** 1. Копче за заклучување 2. Рачка за менување 3. Показувач

За дупчење во материјали од дрво или метал, притиснете го копчето за блокирање и завртете ја рачката-менувач така што покажува да покажува на симболот . Користете извиткана бургија за дупчење или бургија за дрво.

Само ковање

- **Сл.6:** 1. Показувач 2. Рачка за менување 3. Копче за заклучување

За операции од отсекување, смалување или уривање, отпуштете го копчето за блокирање и завртете ја рачката-менувач така што да покажува на знакот . Користете остра челична шипка, ладно длето, длето за делење, итн.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Не користете ја рачката за промена на брзината додека работи алатот под товар. Алатот ќе се оштети.
- За да се избегне брзо абење на механизмот за менување на режимот, секогаш внимавајте рачката-менувач да е секогаш прецизно поставена на една од трите положби за режим на активност.

Ограничувач на вртежните

Вртежниот момент ќе се активира кога ќе се постигне определено ниво на вртење. Моторот ќе излезе од основата за излезниот материјал. Кога ова ќе се случи, бургијата ќе престане да се движи.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Веднаш штом ќе се активира ограничувачот на вртежите, исклучете го веднаш алатот. Така ќе се спречи прерано абење на алатот.

Светилка на индикаторот

- **Сл.7:** 1. Индикаторска ламбичка за вклучување (зелено) 2. Индикаторска ламбичка за сервисирање (црвено)

Зелената светилка на индикаторот за напојување светнува кога алатот е вклучен во извор на електрична енергија. Ако светилката на индикаторот не свети, главниот кабел на контролниот може да биде неисправен. Светилката на индикаторот е светната, но алатот не стартува иако алатот е вклучен, можеби се истрошени графитните четкички или можеби не се исправни контролниот, моторот или прекинувачот ВКЛУЧЕНО/ИСКЛУЧЕНО (ON/OFF). Црвената светилка на индикаторот за сервисирање светнува кога графитните четкички се речиси истрошени и сигнализира дека алатот треба да се сервисира. По околу 8 часа користење, моторот автоматски се исклучува.

СОСТАВУВАЊЕ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Пред да работите нешто на алатот, проверете дали е исклучен и откачен од струја.

Монтирање на страничниот држач (помошна рачка)

- **Сл.8:** 1. Странична дршка

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Секогаш користете ја страничната дршка за да осигурате безбедност на операциите за дупчење во бетон, сидни материјали итн.

Страничната дршка се врти на двете страни, дозволува лесно ракување со алатот во која било позиција. Опустете ја страничната дршка, свртувајќи ја во насока обратна од движењето на стрелките на часовникот, свртете ја во саканата позиција, а потоа зацврстете ја во насока на движење на стрелките на часовникот.

Поставување или отстранување ВТИЧНИК

- **Сл.9:** 1. Оска на бургијата 2. Средство за подмачкување на бургијата

Исчистете ја оската на бургијата и ставете малку средство за подмачкување пред да ја инсталирате бургијата. Ставете ја бургијата во алатот. Свртете ја бургијата и притиснете ја навнатре додека не се намести.

► **Сл.10:** 1. Бургија 2. Штитник за клинот за сопирање
Ако не може да се вметне бургијата, отстранете ја бургијата. Повлечете го надолу двапати штитникот за клинот за сопирање. Потоа, вметнете ја повторно бургијата. Свртете ја бургијата и притиснете ја навнатре додека не се намести. По инсталирањето, секогаш проверувајте дали бургијата е безбедно прицврстена со тоа што ќе се обидете да ја извлечете.

За да ја отстранете бургијата, повлечете го штитникот за клинот за сопирање докрај и извлечете ја бургијата.

- **Сл.11:** 1. Бургија 2. Штитник за клинот за сопирање

Агол на бургијата (при делкање / делење / демолирање)

- **Сл.12:** 1. Рачка за менување 2. Копче за заклучување 3. Показувач

Бургијата може да биде прицврстена под 24 различни агли. За да го промените аголот на бургијата, притиснете го копчето за блокирање и свртете ја рачката-менуваач така што да покажува на симболот . Свртете ја бургијата под саканиот агол. Отпуштете го копчето за блокирање и завртете ја рачката-менуваач така што да покажува на знакот . Потоа проверете дали бургијата е прицврстена со тоа што ќе ја свртите малку.

Мерач на длабочина

- **Сл.13:** 1. Мерач на длабочина 2. Шраф-стега

Шаблонот за длабочина е соодветен за дупчење на дупки со иста длабочина. Олабавете ја стегата и наместете го шаблонот на саканата длабочина. По прилагодувањето, стегнете ја завртката на стегата цврсто.

НАПОМЕНА:

- Шаблонот за длабочина не може да се користи во позицијата кога шаблонот ќе удри во кукиштето на запчаниците/моторот.

РАБОТЕЊЕ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Секогаш користете ја страничната дршка (помошната рачка) и цврсто држете го алатот за страничната дршка и за дршката на прекинувачот во текот на работењето.

Дупчење со чекан

- **Сл.14**

Поставете ја рачката-менуваач на знакот . Ставете ја бургијата на саканата локација за дупката, потоа повлечете го прекинувачот. Не туркајте со прекумерна сила врз алатот. Ако користите благ притисок, ќе добиете најдобри резултати. Држете го алатот во позиција и спречете да се лизне настрана од дупката. Не применувајте поголем притисок кога дупката ќе се затне со распрсканите делканици или честички. Наместо тоа, работете со алатот во празен од, потоа делумно извадете ја бургијата од дупката. Повторувајќи го ова неколкупати, дупката ќе се исчисти и може да се продолжи со нормално дупчење.

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Кога бургијата ќе почне да се крши низ бетонот или ако бургијата допре шипка од арматура во бетонот, алатот може да реагира опасно. Одржувајте рамнотежа и стабилна потпора со стапалата кога го држите алатот цврсто со двете раце за да спречите негова опасна реакција.

Издувна пумпа (опционален додаток)

► Сл.15: 1. Издувна пумпа

По дупчењето на дупката, употребете ја издувната пумпа за да ја исчистите прашината од дупката.

Делкање/ делење/ демолирање

► Сл.16

Поставете ја рачката-менувач на знакот . Цврсто држете го алатот со двете раце. Вклучете го алатот и лесно притиснете го алатот за алатот да не скока наоколу неконтролирано. Ако многу силно го притиснете алатот, тоа нема да ја зголеми ефикасноста.

Дупчење во дрво или метал

► Сл.17

Користете го изборниот склоп на рачна стезна глава. Кога го монтирате, видете го делот „Поставување или отстранување втичник“, опишан на претходната страница. Поставете ја рачката-менувач така што покажувачот да покажува на симболот . Држете го прстенот и свртете го ракавот во насока спротивна од стрелките на часовникот за да ги отворите стегите на клинот. Поставете ја бургијата во клинот колку што може да оди. Држете го прстенот цврсто и свртете го ракавот во насока на стрелките на часовникот за да го стегнете клинот. За да ја отстраните бургијата, држете го прстенот и вртете го ракавот во насока спротивна од стрелките на часовникот.

⚠ВНИМАНИЕ:

- Никогаш не користете „ротирање со удар“ кога клинот за сопирање на дупчалката за брза промена е монтиран на алатот. Клинот за сопирање на дупчалката за брза промена може да се оштети.
- Притискањето силно врз алатот нема да го забрза дупчењето. Всушност, овој прекумерен притисок само ќе го оштети врвот на бургијата, ќе ги намали перформансите на алатот и ќе го скрати неговиот работен век.
- При пробивањето на дупката, врз алатот/ бургијата дејствува огромна сила на виткање. Држете го алатот цврсто и внимавајте кога бургијата ќе почне да пробива низ материјалот.
- Секогаш прицврстувајте ги малите работни материјали на менгеме или сличен уред за прицврстување.

Дупчење со дијамантска бургија

Кога изведувате операции на дупчење со дијамантска цевкаста бургија, секогаш поставувајте ја рачката-менувач на позицијата за користење режим „само ротација“.

⚠ВНИМАНИЕ:

- Ако изведувате операции на дупчење со дијамантска цевкаста бургија користејќи режим „ротација со удар“, дијамантска цевкаста бургија може да се оштети.

ОДРЖУВАЊЕ

⚠ВНИМАНИЕ:

- Пред секоја проверка или одржување, проверете дали алатот е исклучен и откачен од струја.
- За чистење, не користете нафта, бензин, разредувач, алкохол или слично. Тие средства ја вадат бојата и може да предизвикаат деформации или пукнатини.

Подмачкување

⚠ВНИМАНИЕ:

- Сервисирањето треба да го прави овластен или фабрички сервис на Makita.

Алатот не треба да се подмачкува секој час или секојдневно затоа што има систем за подмачкување со средство за подмачкување. Тој треба да се подмачкува редовно. Пратете го целиот алат во овластен или фабрички сервис на Makita за оваа услуга на подмачкување. За да се одржи БЕЗБЕДНОСТА и СИГУРНОСТА на производот, поправките, одржувањата или дотерувањата треба да се вршат во овластени или фабрички центри на Makita, секогаш со резервни делови од Makita.

ОПЦИОНАЛЕН ПРИБОР

⚠ВНИМАНИЕ:

- Овој прибор или додатоци се препорачуваат за користење со алатот од Makita дефиниран во упатството. Со користење друг прибор или додатоци може да се изложите на ризик од телесни повреди. Користете ги приборот и додатоците само за нивната намена.

Ако ви треба помош за повеќе детали за приборот, прашајте во локалниот сервисен центар на Makita.

- Бургии со врвови од карбид SDS-MAX
- Остра челична шипка
- Цевкаста бургија
- Ладно длето
- Дијамантска цевкаста бургија
- Средство за подмачкување чекан
- Длето за делење
- Длето за жлебови
- Склоп на рачна стезна глава
- Средство за подмачкување на бургијата
- Странична дршка
- Мерач на длабочина
- Издувна пумпа
- Заштитни очила
- Пластичен кофер за носење

НАПОМЕНА: Некои ставки на листата може да се вклучени со алатот како стандарден прибор. Тие може да се разликуваат од држава до држава.

SPECIFICAȚII

Model			HR3540C	HR3541FC
Capacități	Beton	Burghiu cu plăcuțe din aliaj dur de tungsten	35 mm	
		Burghiu de centrare	90 mm	
	Oțel		13 mm	
	Lemn		32 mm	
	Turație în gol (min ⁻¹)			315 - 630
Lovituri pe minut			1.650 - 3.300	
Lungime totală			439 mm	
Greutate netă			5,2 kg	5,6 kg
Clasa de siguranță			□/II	

- Datorită programului nostru continuu de cercetare și dezvoltare, caracteristicile pot fi modificate fără o notificare prealabilă.
- Specificațiile pot varia în funcție de țară.
- Greutatea este specificată conform procedurii EPTA-01/2003

Destinația de utilizare

Mașina este destinată găuririi cu percuție în cărămidă, beton și piatră precum și lucrărilor de dăltuire.

Sursă de alimentare

Mașina se va alimenta de la o sursă de curent alternativ monofazat, cu tensiunea egală cu cea indicată pe plăcuța de identificare a mașinii. Având dublă izolație, conform cu Standardele Europene, se poate conecta la o priză de curent fără contacte de împământare.

Pentru modelul HR3540C

Emisie de zgomot

Nivelul de zgomot normal ponderat A determinat în conformitate cu EN60745:

Nivel de presiune acustică (L_{pA}): 93 dB (A)

Nivel de putere acustică (L_{WA}): 104 dB(A)

Marjă de eroare (K): 3 dB (A)

Purtați mijloace de protecție a auzului

Vibrații

Valoarea totală a vibrațiilor (suma vectorilor tri-axiali) determinată conform EN60745:

Mod de funcționare: funcție de dăltuire

Emisie de vibrații ($a_{h,CHeg}$): 12,5 m/s²

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

Mod de funcționare: găurire cu percuție în beton

Emisie de vibrații ($a_{h,HD}$): 18,0 m/s²

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

Mod de funcționare: găurire în metal

Emisie de vibrații ($a_{h,D}$): 2,5 m/s²

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

Pentru modelul HR3541FC

Emisie de zgomot

Nivelul de zgomot normal ponderat A determinat în conformitate cu EN60745:

Nivel de presiune acustică (L_{pA}): 91 dB (A)

Nivel de putere acustică (L_{WA}): 102 dB(A)

Marjă de eroare (K): 3 dB (A)

Purtați mijloace de protecție a auzului

Vibrații

Valoarea totală a vibrațiilor (suma vectorilor tri-axiali) determinată conform EN60745:

Mod de funcționare: funcție de dăltuire

Emisie de vibrații ($a_{h,CHeg}$): 9,0 m/s²

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

Mod de funcționare: găurire cu percuție în beton

Emisie de vibrații ($a_{h,HD}$): 11,0 m/s²

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

Mod de funcționare: găurire în metal

Emisie de vibrații ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² sau mai puțin

Marjă de eroare (K): 1,5 m/s²

NOTĂ: Nivelul de vibrații declarat a fost măsurat în conformitate cu metoda de test standard și poate fi utilizat pentru compararea unei uneelte cu alta.

NOTĂ: Nivelul de vibrații declarat poate fi, de asemenea, utilizat într-o evaluare preliminară a expunerii.

AVERTIZARE: Nivelul de vibrații în timpul utilizării reale a uneeltei electrice poate diferi de valoarea nivelului declarat, în funcție de modul în care unealta este utilizată.

AVERTIZARE: Asigurați-vă că identificați măsurile de siguranță pentru a proteja operatorul, acestea fiind bazate pe o estimare a expunerii în condiții reale de utilizare (luând în considerare toate părțile ciclului de operare, precum timpii în care unealta a fost oprită, sau a funcționat în gol, pe lângă timpul de declanșare).

Numai pentru țările europene

Declarație de conformitate CE

Noi, Makita Corporation ca producător responsabil, declarăm că următorul(oarele) utilaj(e):

Destinația utilajului:

Ansamblu percutor multifuncțional

Modelul nr. / Tipul: HR3540C,HR3541FC

este în producție de serie și

Este în conformitate cu următoarele directive europene:

98/37/CE până la 28 decembrie 2009 și în conti-

nuare cu 2006/42/CE de la 29 decembrie 2009

Și este fabricat în conformitate cu următoarele stan-

darde sau documente standardizate:

EN60745

Documentațiile tehnice sunt păstrate de reprezentantul nostru autorizat în Europa care este:

Makita International Europe Ltd,

Michigan, Drive, Tongwell,

Milton Keynes, MK15 8JD, Anglia

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Director

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,

Anjo, Aichi, JAPONIA

Avertismente generale de siguranță pentru unelte electrice

AVERTIZARE Citiți toate avertizările de siguranță și toate instrucțiunile. Nerespectarea acestor avertizări și instrucțiuni poate avea ca rezultat electrocutarea, incendiul și/sau rănirea gravă.

Păstrați toate avertismentele și instrucțiunile pentru consultări ulterioare.

AVERTISMENTE DE SIGURANȚĂ PRIVIND CIOCANUL ROTOPERCUTOR

1. **Purtați mijloace de protecție a auzului.** Expunerea la zgomot poate provoca pierderea auzului.
2. **Utilizați mânerle auxiliare, dacă sunt livrate cu mașina.** Pierderea controlului poate produce rănirea persoanei.
3. **Apucați mașina de suprafețele izolate, atunci când efectuați o operațiune în cadrul căreia accesoriul de tăiere poate intra în contact cu cablurile ascunse sau cu propriul său cablu.** Contactul dintre accesoriul de tăiere și un cablu sub tensiune poate pune sub tensiune părțile metalice expuse ale mașinii, provocând șocuri electrice utilizatorului.

4. **Purtați o cască dură (cască de protecție), ochelari de protecție și/sau o mască de protecție.** Ochelarii obișnuiți sau ochelarii de soare NU sunt ochelari de protecție. De asemenea, se recomandă insistent să purtați o mască de protecție contra prafului și mănuși de protecție groase.
5. **Asigurați-vă că scula este fixată înainte de utilizare.**
6. **În condiții de utilizare normală, mașina este concepută să producă vibrații.** Șuruburile se pot slăbi ușor, cauzând o defecțiune sau un accident. Verificați cu atenție strângerea șuruburilor înainte de utilizare.
7. **În condiții de temperatură scăzută sau dacă mașina nu a fost utilizată o perioadă mai îndelungată, lăsați mașina să se încălzească un timp prin acționarea ei în gol.** Aceasta va facilita lubrifierea. Operația de percuzie este dificilă, fără o încălzire prealabilă corespunzătoare.
8. **Păstrați-vă echilibrul.** Asigurați-vă că nu se află nimeni dedesubt atunci când folosiți mașina la înălțime.
9. **Țineți mașina ferm cu ambele mâini.**
10. **Țineți mâinile la distanță de piesele în mișcare.**
11. **Nu lăsați mașina în funcțiune.** Folosiți mașina numai când o țineți cu mâinile.
12. **Nu îndreptați mașina către nicio persoană din jur în timpul utilizării.** Scula poate fi aruncată din mașină și poate provoca vătămări corporale grave.
13. **Nu atingeți scula sau piesele din apropierea sculei imediat după executarea lucrării; acestea pot fi extrem de fierbinți și pot provoca arsuri ale pielii.**
14. **Unele materiale conțin substanțe chimice care pot fi toxice.** Aveți grijă să nu inhalați praful și evitați contactul cu pielea. Respectați instrucțiunile de siguranță ale furnizorului.

PĂSTRAȚI ACESTE INSTRUCȚIUNI.

AVERTIZARE: NU permiteți comodității și familiarizării cu produsul (obținute prin utilizare repetată) să înlocuiască respectarea strictă a normelor de securitate pentru acest produs. FOLOSIREA INCORECTĂ sau nerespectarea normelor de securitate din acest manual de instrucțiuni poate provoca vătămări corporale grave.

DESCRIERE FUNCȚIONALĂ

⚠️ ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați debransat-o de la rețea înainte de a o regla sau de a verifica starea sa de funcționare.

Acționarea întrerupătorului

► Fig.1: 1. Declanșator întrerupător

⚠️ ATENȚIE:

- Înainte de a branșa mașina la rețea, verificați dacă trăgaciul întrerupătorului funcționează corect și dacă revine la poziția "OFF" (oprit) atunci când este eliberat.

Pentru a porni mașina, apăsați pur și simplu butonul declanșator. Eliberați butonul declanșator pentru a opri mașina.

Aprinderea lămpii

Pentru modelul HR3541FC

► Fig.2: 1. Lampă

⚠️ ATENȚIE:

- Nu priviți direct în raza sau în sursa de lumină.

Trageți de declanșatorul de comutare pentru a aprinde lumina. Lampa continuă să lumineze cât timp declanșatorul de comutare este tras. Lampa se va stinge la 10-20 de secunde după eliberarea declanșatorului.

NOTĂ:

- Folosiți o cârpă curată pentru a șterge depunerile de pe lentila lămpii. Aveți grijă să nu zgăriați lentila lămpii, deoarece calitatea iluminării va fi afectată.

Schimbarea vitezei

► Fig.3: 1. Rondelă de reglare

Numărul de rotații și lovituri pe minut poate fi reglat prin simpla rotire a rondelii de reglare. Rondela este marcată cu 1 (viteza minimă) până la 5 (viteza maximă). Consultați tabelul de mai jos pentru relația dintre numerele de pe rondela de reglare și numărul de rotații/lovituri pe minut.

Număr pe rondela de reglare	Rotații pe minut	Lovituri pe minut
5	630	3.300
4	590	3.100
3	480	2.500
2	370	1.900
1	315	1.650

⚠️ ATENȚIE:

- Dacă mașina este operată continuu la viteze mici timp îndelungat, motorul va fi suprasolicitat și mașina se va defecta.
- Rondela de reglare a vitezei poate fi rotită numai până la poziția 5 și înapoi la poziția 1. Nu forțați rondela peste pozițiile 5 sau 1, deoarece funcția de reglare a vitezei se poate defecta.

Selectarea modului de acționare

Rotire cu percuție

► Fig.4: 1. Buton de blocare 2. Indicator 3. Pârghie de schimbare a modului de acționare

Pentru găurirea betonului, zidăriei etc., apăsați butonul de blocare și rotiți pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Folosiți un burghiu cu plăcuțe din aliaj dur de tungsten.

Rotire simplă

► Fig.5: 1. Buton de blocare 2. Pârghie de schimbare a modului de acționare 3. Indicator

Pentru găurirea materialelor din lemn sau metal, etc. apăsați butonul de blocare și rotiți pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Folosiți un burghiu lam elicoidal sau un burghiu pentru lemn.

Percuție simplă

► Fig.6: 1. Indicator 2. Pârghie de schimbare a modului de acționare 3. Buton de blocare

Pentru operații de spargere, curățare sau demolare, apăsați butonul de blocare și rotiți pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Folosiți o daltă spîț, o daltă îngustă, o daltă lată etc.

⚠️ ATENȚIE:

- Nu rotiți pârghia de schimbare a vitezei când mașina funcționează sub sarcină. Mașina va fi avariata.
- Pentru a evita uzarea rapidă a mecanismului de schimbare a modului de acționare, aveți grijă întotdeauna ca pârghia de schimbare a modului de acționare să fie poziționată corect într-una dintre cele trei poziții corespunzătoare modurilor de acționare.

Limitator de cuplu

Limitatorul de cuplu va acționa atunci când se atinge o anumită valoare a cuplului. Motorul va fi decuplat de la arborele de ieșire. În acest caz, burghiul nu se va mai roti.

⚠️ ATENȚIE:

- De îndată ce acționează limitatorul de cuplu, opriți mașina imediat. Veți evita astfel uzarea prematură a mașinii.

Lampă indicatoare

► Fig.7: 1. Lampă indicatoare pentru alimentare PORNITĂ (verde) 2. Lampă indicatoare de întreținere (roșie)

Lampa de indicare a alimentării, de culoare verde, se aprinde în momentul în care mașina este branșată. Dacă lampa de indicare nu se aprinde, cablul de alimentare sau controlerul pot fi defecte. În cazul în care lampa de indicare este aprinsă, însă mașina nu pornește chiar dacă aceasta este sub tensiune, periile de carbon pot fi uzate sau controlerul, motorul sau comutatorul de Pornire/Oprire pot fi defecte. Lampa de indicare a service-ului, de culoare roșie, se aprinde atunci când periile de carbon sunt uzate aproape complet, pentru a indica faptul că mașina necesită operațiuni de service. După aproximativ 8 ore de utilizare, motorul se va opri automat.

MONTARE

⚠️ ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați deconectat-o de la rețea înainte de a efectua vreo intervenție asupra mașinii.

Instalarea mânerului lateral (mâner auxiliar)

► Fig.8: 1. Mâner lateral

⚠️ ATENȚIE:

- Folosiți întotdeauna mânerul lateral pentru a garanta siguranța utilizării atunci când găuriți în beton, zidărie etc.

Mânerul lateral poate pivota pe fiecare parte, permițând manevrarea ușoară a mașinii în orice poziție. Slăbiți mânerul lateral rotindu-l în sens anti-orar, pivotați-l în poziția dorită și apoi strângeți-l prin rotire în sens orar.

Instalarea sau demontarea capului de înșurubare (bit)

► Fig.9: 1. Coada burghiului 2. Unsoare pentru burghie

Curățați coada burghiului și aplicați unsoare pentru burghie înainte de a instala burghiul. Introduceți burghiul în mașină. Rotiți burghiul și împingeți-l până când se cuplează.

► Fig.10: 1. Cap de înșurubat 2. Mașonul mandrinei

Dacă burghiul nu poate fi împins înăuntru, scoateți burghiul. Trageți în jos mașonul mandrinei de câteva ori. Apoi reintroduceți burghiul. Rotiți burghiul și împingeți-l până când se cuplează.

După instalare, asigurați-vă întotdeauna că burghiul este fixat ferm încercând să-l trageți afară. Pentru a demonta burghiul, trageți mașonul mandrinei complet în jos și extrageți burghiul.

► Fig.11: 1. Cap de înșurubat 2. Mașonul mandrinei

Unghiul de atac al burghiului (la operații de spargere, curățare sau demolare)

► Fig.12: 1. Pârghie de schimbare a modului de acționare 2. Buton de blocare 3. Indicator

Scula poate fi fixată la 24 unghiuri de atac diferite. Pentru a schimba unghiul de atac al burghiului, apăsați butonul de blocare și rotiți pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Rotiți burghiul la unghiul dorit. Apăsați butonul de blocare și rotiți pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Asigurați-vă apoi, printr-o rotire ușoară, că burghiul este fixat ferm în poziție.

Profundorul

► Fig.13: 1. Profundor 2. Șurub de strângere

Calibrul de reglare a adâncimii este util pentru executarea găurilor cu adâncime egală. Slăbiți șurubul de strângere și reglați calibrul de reglare a adâncimii la adâncimea dorită. După reglare, strângeți ferm șurubul de strângere.

NOTĂ:

- Calibrul de reglare a adâncimii nu poate fi utilizat într-o poziție în care acesta atinge carcasa angrenajului/motorului.

FUNCȚIONARE

⚠️ ATENȚIE:

- Folosiți întotdeauna mânerul lateral (mânerul auxiliar) și țineți mașina ferm de mânerul lateral și mânerul cu comutator în timpul lucrului.

Operația de găurire cu percuție

► Fig.14

Reglați pârghia de schimbare a modului de acționare la simbolul .

Poziționați burghiul în punctul de găurire dorit, apoi acționați butonul declanșator. Nu forțați mașina. Printr-o apăsare ușoară obțineți cele mai bune rezultate. Mențineți mașina în poziție și împiedicați-o să alunece din gaură.

Nu aplicați o presiune mai mare decât gaura se înfundă cu așchii sau particule. În schimb, lăsați mașina să funcționeze în gol și scoateți parțial burghiul din gaură. Repetând această operație de mai multe ori, gaura va fi curățată și veți putea continua găurirea normală.

⚠️ ATENȚIE:

- Când burghiul începe să străpungă betonul sau dacă burghiul întâlnește barele de armătură încastate în beton, mașina poate reacționa periculos. Mențineți-vă bine echilibrul și o poziție stabilă a picioarelor, ținând mașina ferm cu ambele mâini pentru a preveni reacțiile periculoase.

Pară de suflare (accesoriu opțional)

► Fig.15: 1. Pară de suflare

După găurire, folosiți para de suflare pentru a curăța praful din gaură.

Spargere/curățare/demolare

► Fig.16

Reglați pârghia de schimbare a modului de acționare la simbolul .

Țineți mașina ferm cu ambele mâini. Porniți mașina și aplicați o ușoară presiune asupra acesteia astfel încât mașina să nu salte necontrolată. Presarea cu putere a mașinii nu va spori eficiența acesteia.

Găurirea în lemn sau metal

► Fig.17

Utilizați ansamblul opțional al mandrinei de găurit automate. În momentul instalării acestuia, consultați secțiunea „Instalarea sau îndepărtarea burghiilor” de pe pagina precedentă.

Reglați pârghia de schimbare a modului de acționare astfel încât indicatorul să indice simbolul . Țineți inelul și roțiți manșonul în sens anti-orar pentru a deschide fălcile mandrinei. Introduceți capul de înșurubat în mandrină până când se oprește. Țineți ferm inelul și roțiți manșonul în sens orar pentru a strânge mandrina. Pentru a scoate burghiul, țineți inelul și roțiți manșonul în sens anti-orar.

⚠ATENȚIE:

- Nu folosiți niciodată modul de acționare "rotire cu percuție" atunci când mandrina de găurit rapidă este instalată pe mașină. Mandrina de găurit rapidă se poate deteriora.
- Aplicarea unei forțe excesive asupra mașinii nu va grăbi operațiunea de găurire. De fapt, presiunea excesivă nu va face decât să deterioreze burghiul, scăzând performanțele mașinii și scurtând durata de viață a acesteia.
- Se exercită o forță extraordinară de presiune asupra mașinii/burghiului în momentul găuririi. Susțineți mașina cu fermitate și aveți grijă atunci când burghiul începe să penetreze piese a de lucru.
- Piesele mici trebuie să fie fixate cu o menghină sau cu un alt dispozitiv similar de fixare.

Găurirea cu burghiu de centrare diamant

Când executați operații de găurire cu un burghiu de centrare diamantat, reglați întotdeauna pârghia de schimbare a modului de acționare în poziția pentru a folosi modul "rotire simplă".

⚠ATENȚIE:

- Dacă executați operații de găurire cu un burghiu de centrare diamantat folosind modul "rotire cu percuție", burghiul de centrare diamantat poate fi avariât.

ÎNȚREȚINERE

⚠ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați debransat-o de la rețea înainte de a efectua operațiuni de verificare sau întreținere.
- Nu utilizați niciodată gazolină, benzină, diluant, alcool sau alte substanțe asemănătoare. În caz contrar, pot rezulta decolorări, deformări sau fisuri.

Lubrifierea

⚠ATENȚIE:

- Această reparație trebuie executată numai de centrele de service Makita autorizate.

Această mașină nu necesită lubrifiere orară sau zilnică pentru că are un sistem de lubrifiere capsulat. Mașina trebuie relubrificată la intervale regulate. Pentru acest serviciu de lubrifiere, trimiteți mașina completă la un service autorizat al Makita sau la Centrul de service al fabricii.

Pentru a menține siguranța și fiabilitatea mașinii, reparațiile și reglajele trebuie să fie efectuate numai la Centrele de service autorizat Makita, folosindu-se piese de schimb Makita.

ACCESORII OPȚIONALE

⚠ATENȚIE:

- Folosiți accesoriile sau piesele auxiliare recomandate pentru mașina dumneavoastră în acest manual. Utilizarea oricăror alte accesorii sau piese auxiliare poate cauza vătămări. Folosiți accesoriile pentru operațiunea pentru care au fost concepute.

Dacă aveți nevoie de asistență sau de mai multe detalii referitoare la aceste accesorii, adresați-vă centrului local de service Makita.

- Burghie cu plăcuțe de carburi metalice SDS-MAX
- Daltă șpiț
- Burghiu de centrare
- Daltă îngustă
- Burghiu de centrare diamantat
- Vaselină pentru angrenaje
- Daltă lată
- Daltă de canelat
- Ansamblu mandrină de găurit automată
- Unsoare pentru burghie
- Mâner lateral
- Profundorul
- Pară de suflare
- Ochelari de protecție
- Cutia de plastic pentru transport

NOTĂ: Unele articole din listă pot fi incluse ca accesorii standard în ambalajul de scule. Acestea pot diferi în funcție de țară.

ТЕХНИЧКИ ПОДАЦИ

Модел			HR3540C	HR3541FC
Капацитети	Бетон	Бургија са врхом од волфрам-карбида	35 мм	
		Основна бургија	90 мм	
	Челик		13 мм	
	Дрво		32 мм	
Брзина без оптерећења (мин ⁻¹)			315 - 630	
Број удара у минути			1.650 - 3.300	
Укупна дужина			439 мм	
Нето тежина			5,2 кг	5,6 кг
Заштитна класа			□/II	

- На основу нашег непрестаног истраживања и развоја задржавамо право измена горе наведених података без претходне најаве.
- Технички подаци могу да се разликују у различитим земљама.
- Тежина према процедури ЕПТА 01/2003

Намена

Овај алат је намењен за ударно бушење цигли, бетона и камена, као и за клесање.

Мрежно напајање

Алат сме да се прикључи само на монофазни извор мрежног напона који одговара подацима са натписне плочице. Алати су двоструко заштитно изоловани у складу са европским стандардом и зато могу да се прикључе и на мрежне утичнице без уземљења.

За модел HR3540C

Бука

Типичан ниво буке по оцени А одређен је према EN60745:

Ниво звучног притиска (L_{pA}): 93 dB (A)

Ниво звучне снаге (L_{WA}): 104 dB (A)

Толеранција (K): 3 dB (A)

Носите заштитне слушалице

Вибрације

Укупна вредност вибрација (векторска сума у три правца) одређена је према стандарду EN60745:

Режим рада: функција длета

Вредност емисије вибрација ($a_{h,Чег}$): 12,5 м/с²

Толеранција (K): 1,5 м/с²

Режим рада : ударно бушење бетона

Вредност емисије вибрација ($a_{h,HD}$): 18,0 м/с²

Толеранција (K): 1,5 м/с²

Режим рада: бушење метала

Вредност емисије вибрација ($a_{h,D}$): 2,5 м/с²

Толеранција (K): 1,5 м/с²

За модел HR3541FC

Бука

Типичан ниво буке по оцени А одређен је према EN60745:

Ниво звучног притиска (L_{pA}): 91 dB (A)

Ниво звучне снаге (L_{WA}): 102 dB (A)

Толеранција (K): 3 dB (A)

Носите заштитне слушалице

Вибрације

Укупна вредност вибрација (векторска сума у три правца) одређена је према стандарду EN60745:

Режим рада: функција длета

Вредност емисије вибрација ($a_{h,Чег}$): 9,0 м/с²

Толеранција (K): 1,5 м/с²

Режим рада : ударно бушење бетона

Вредност емисије вибрација ($a_{h,HD}$): 11,0 м/с²

Толеранција (K): 1,5 м/с²

Режим рада: бушење метала

Вредност емисије вибрација ($a_{h,D}$): 2,5 м/с² или мање

Толеранција (K): 1,5 м/с²

НАПОМЕНА: Декларисана емисиона вредност вибрација је измерена према стандардизованом мерном поступку и може се користити за упоређивање алата.

НАПОМЕНА: Декларисана емисиона вредност вибрација се такође може користити за прелиминарну процену изложености.

▲УПОЗОРЕЊЕ: Емисиона вредност вибрација током реалне примене електричног алата може се разликовати од декларисане емисионе вредности што зависи од начина на који се користи алат.

▲УПОЗОРЕЊЕ: Уверите се да сте идентификовали безбедносне мере за заштиту руковаоца које су засноване на процени изложености у реалним условима употребе (као и у свим деловима радног циклуса као што је време рада уређаја, али и време када је алат искључен и када ради у празном ходу).

Само за европске земље

ЕЗ Декларација о усклађености

Ми, Makita Corporation, као одговорни произвођач, изјављујемо да је следећа Makita машина:

Ознака машине:

Комбиновани чекић

Број модела/ Тип: HR3540C, HR3541FC

произведена серијски и

Усклађена са следећим европским смерницама:

98/37/ЕС до 28. децембра 2009. године, а затим са 2006/42/ЕС од 29. децембра 2009.

И да је произведена у складу са следећим стандардима или стандардизованим документима:

EN60745

Техничку документацију води наш званични

представник у Европи, а то је:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30.1.2009

Tomoyasu Kato

Директор

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Aino, Aichi, JAPAN

Општа безбедносна упозорења за електричне алате

▲УПОЗОРЕЊЕ Прочитајте сва безбедносна упозорења и упутства. Непоштовање доле наведених упозорења и упутстава може изазвати електрични удар, пожар и/или озбиљну повреду.

Сачувајте сва упозорења и упутства за будуће потребе.

БЕЗБЕДНОСНА УПОЗОРЕЊА ЗА УДАРНЕ БУШИЛИЦЕ

1. Носите заштитне слушалице. Излагање буци може да доведе до губитка слуха.
2. Користите помоћне ручке ако су достављене са алатом. Губитак контроле може да доведе до телесних повреда.
3. Електрични алат држите за изоловане рукохвате када обављате радове при којима постоји могућност да резни прибор додирне скривене водове или пресече сопствени кабл. Резни прибор који додирне струјни кабл може да стави под напон изложене металне делове електричног алата и изложи руковаоца електричном удару.
4. Носите ојачану капу (заштитни шлем), заштитне наочаре и/или штитник за лице. Обичне наочаре за вид или сунце НИСУ заштитне наочаре. Препоручује се да носите и маску за прашину и рукавице са дебелим тапацањем.

5. Уверите се да је бургија причвршћена на место пре него што почнете са радом.
6. Под нормалним условима рада алат ће производити вибрације. Завртњи могу лако да се олабаве, узрокујући квар или несрећу. Пре рада пажљиво проверите да ли су завртњи добро причвршћени.
7. По хладном времену или ако алат није дуго коришћен, пустите алат да се угреје извесно време пре него што га пустите да ради под пуним оптерећењем. На тај начин ће се мазиво разградити. Без одговарајућег загревања поступак ударног бушења је тежак.
8. Побрините се да увек имате чврст ослонац испод ногу. Уверите се да никога нема испод ако алат користите на високим местима.
9. Алат држите чврсто са обе руке.
10. Ручке држите даље од покретних делова.
11. Не остављајте алат да ради. Алат укључите само када га држите рукама.
12. Немојте да усмеравате алат ка било коме док радите. Бургија би могла да излети и некога озбиљно повреди.
13. Бургију или делове близу бургије немојте да додирујете одмах после завршетка рада јер могу да буду врло врући и можете да се опечете.
14. Неки материјали садрже хемикалије које могу да буду отровне. Будите пажљиви како не би дошло до удисања прашине или контакта са кожом. Следите безбедносне податке добављача материјала.

САЧУВАЈТЕ ОВО УПУТСТВО.

▲УПОЗОРЕЊЕ: НЕ дозволите да строга безбедносна правила која се односе на овај производ буду занемарена због чињенице да сте производ добро упознали и стекли рутину у руковању са њим. **НЕНАМЕНСКА УПОТРЕБА** или непоштовање правила безбедности наведених у овом упутству могу довести до озбиљних повреда.

ОПИС ФУНКЦИЈА АЛАТА

⚠ ПАЖЊА:

- Пре подешавања или провере функција алата увек проверите да ли је алат искључен и одвојен из електричне мреже.

Функционисање прекидача

► **Слика1:** 1. Прекидач

⚠ ПАЖЊА:

- Пре прикључивања алата на мрежу увек проверите да ли прекидач ради правилно и да ли се враћа у положај „OFF“ (искључивање) пошто га пустите.

За покретање алата, једноставно повуците прекидач. За заустављање алата пустите окидач.

Осветљавање лампе

За модел HR3541FC

► **Слика2:** 1. Лампа

⚠ ПАЖЊА:

- Немојте да гледате у лампу или извор светлости директно.

Повуците прекидач да бисте укључили светло. Лампа ће наставити да светли док је прекидач повучен. Лампа се искључује 10 – 20 секунди након ослобађања прекидача.

НАПОМЕНА:

- Користите суву крпу за брисање нечистоћа са сочива лампе. Пазите да не огребете сочиво лампе, јер то може смањити осветљеност.

Промена брзине

► **Слика3:** 1. Подешавање бројчаника

Број обртаја и удара по минути може да се подеси окретањем бројчаника за подешавање. Бројчаник је означен бројевима од 1 (најмања брзина) до 5 (пуна брзина).

Погледајте табелу испод да бисте видели однос између броја на бројчанику за подешавање и броја обртаја/ удара по минути.

Број на бројчанику за подешавање	Број обртаја у минути	Број удара у минути
5	630	3.300
4	590	3.100
3	480	2.500
2	370	1.900
1	315	1.650

⚠ ПАЖЊА:

- Ако се алат стално користи на мањим брзинама током дужег периода, мотор ће се преоптеретити, што ће довести до квара.
- Окренути прекидач за подешавање се може окренути само до 5 и назад до 1. Немојте на силу да покушавате да окренете преко 5 или 1, или можете доћи до квара функције за подешавање брзине.

Одабир режима рада

Ротација са ударцима

► **Слика4:** 1. Дугме за закључавање 2. Показивач 3. Полуга за промену начина рада

Да бисте бушили на бетону, грађевини итд, отпустите дугме за закључавање и окренете полугу за промену тако да показивач показује на симбол . Користите бургију са врхом од волфрам-карбида.

Само ротација

► **Слика5:** 1. Дугме за закључавање 2. Полуга за промену начина рада 3. Показивач

Да бисте бушили дрво или метал, материјале, итд., отпустите дугме за закључавање и окрећите ручицу за промену тако да показивач показује на симбол . Користите спиралну бургију или бургију за дрво.

Само чекић

► **Слика6:** 1. Показивач 2. Полуга за промену начина рада 3. Дугме за закључавање

За операције обраде длетом, клесања или рушења, отпустите дугме за закључавање и окрените полугу за промену тако да показивач указује на ознаку . Користите пробојач, пљоснато длето, длето за клесање итд.

⚠ ПАЖЊА:

- Немојте да окрећете дугме за промену начина рада док алат ради под оптерећењем. То доводи до оштећења алата.
- Да бисте избегли брзо хабање механизма за промену режима, пазите да полуга за промену увек буде позитивно постављена у један од три положаја режима рада.

Лимитатор обртног момента

Лимитатор обртног момента се активира кад се достигне одређени ниво обртног момента. Мотор ће се одвојити од излазне осовине. Кад дође до тога, бургија ће престати да се окреће.

⚠ ПАЖЊА:

- Чим се активира лимитатор обртног момента, искључите алат. Тако ћете спречити превремено хабање алата.

Индикаторска лампица

► **Слика7:** 1. Лампица индикатора за укључено напајање (зелена) 2. Лампица индикатора за сервисирање (црвена)

Зелена индикаторска лампица напајања укључује се када је алат укључен у утичницу. Ако индикаторска лампица не светли, кабл за напајање или регулатор су можда неисправни. Индикаторска лампица је упаљена, али алат се не покреће чак ни када је укључен, можда су истрошене угљене четкице, или су регулатор, мотор или прекидач за укључивање/искључивање у квару. Када су угљене четкице скоро истрошене, светли црвена индикаторска лампица која означава да је потребно сервисирање алата. Након отприлике 8 сати употребе, мотор ће се аутоматски искључити.

МОНТАЖА

▲ ПАЖЊА:

- Пре извођења радова на алату увек проверите да ли је искључен и да ли је утикач извучен из утичнице.

Инсталирање бочне дршке (помоћна дршка)

- **Слика8:** 1. Бочни рукохват

▲ ПАЖЊА:

- Увек користите бочни рукохват да бисте обезбедили правилан рад приликом бушења бетона, грађевине итд.

Бочни рукохват окреће се на обе стране и омогућава лако руковање алатом у било ком положају. Окрените бочни рукохват супротно од смера казаљке на сату да бисте га олабавили и подесите га у жељени положај а затим га затегните окрећући га у смеру казаљке на сату.

Постављање или скидање дела

- **Слика9:** 1. Држач бургије 2. Мазиво за бургију
- Очистите прихват бургије и нанесите мазиво пре постављања бургије. Поставите бургију у алат. Окрените бургију и гурајте је док не удари.
- **Слика10:** 1. Бургија 2. Поклопац стезне главе
- Ако не можете да гурнете бургију унутра, уклоните је. Повуците поклопац стезне главе неколико пута надоле. Затим поново поставите бургију. Окрените бургију и гурајте је док не удари. Након монтажа, увек проверите да ли је бургија чврсто на свом месту тако што ћете покушати да је извучете. Да бисте извадили бургију, повуците поклопац стезне главе надоле до краја и извучите бургију.
- **Слика11:** 1. Бургија 2. Поклопац стезне главе

Угао бургије (приликом обраде длетом, клесања или рушења)

- **Слика12:** 1. Полука за промену начина рада 2. Дугме за закључавање 3. Показивач

Бургија може да се причврсти под 24 различита угла. Да бисте променили угао бургије, отпустите дугме за закључавање и ротирајте полуку за промену тако да показивач показује на симбол . Поставите бургију у жељени угао. Отпустите дугме за закључавање и ротирајте полуку за промену тако да показивач показује на ознаку . Затим проверите да ли је бургија чврсто на месту тако што ћете благо да је окренете.

Граничник дубине

- **Слика13:** 1. Мерач дубине 2. Затезни завртањ

Граничник дубине је погодан за бушење рупа једнаке дубине. Отпустите затезни завртањ и подесите граничник дубине на жељену дубину. Након подешавања, причврстите затезни завртањ.

НАПОМЕНА:

- Граничник дубине не може да се користи у положају у коме удара у кућиште зупчаника / мотора.

РАД

▲ ПАЖЊА:

- Увек користите бочни рукохват (помоћну ручку) и чврсто држите алат за рукохвате са обе стране и ручку са прекидачем.

Бушење са ударањем

- **Слика14**

Подесите полуку за промену на ознаку . Поставите бургију на жељену локацију за бушење рупе, затим повуците прекидач. Не притискајте алат. Лагани притисак даје најбоље резултате. Држите алат непомично и спречите га да склизне из рупе. Не примењујте више притиска када се рупа запуши опилцима или деловима. Уместо тога, покрените алат у празном ходу, потом делимично извадите део из рупе. Понављањем овог поступка неколико пута, рупа ће се очистити и нормално бушење се може наставити.

▲ ПАЖЊА:

- Када бургија започне пробијање кроз бетон и ако наиђе на арматуру у бетону, то може бити опасно за вас. Одржавајте добар баланс и безбедан ослонац док чврсто држите алат са обе руке да бисте спречили нежељено понашање алата.

Издувна пумпица (опциони додатни прибор)

- **Слика15:** 1. Дуваљка

Након бушења рупе, користите издувну пумпицу да бисте избацили прашину из рупе.

Обрада длетом/кlesaње/рушење

- **Слика16**

Подесите полуку за промену на ознаку . Чврсто држите алат са обе руке. Укључите алат и благо га притиснете тако да не одскаче околу неконтролисано. Јако притискање алата неће повећати учинак.

Бушење у дрвету или металу

► Слика17

Користите опциони склоп стезне главе за стезање без кључа. Приликом монтирања, погледајте одељак „Постављање или скидање дела“ на претходној страни.

Подесите полугу за промену тако да показивач показује ка симболу .

Држите прстен и окрените чауру супротно од смера казаљки на сату да бисте отворили чељусти стезне главе. Ставите бургију у стезну главу докле год иде. Држите прстен чврсто и окрените чауру у смеру казаљки на сату да бисте причврстили стезну главу. Да бисте скинули стезну главу, држите прстен и окрените чауру супротно од смера казаљки на сату.

▲ ПАЖЊА:

- Никад немојте да користите опцију „ротација са ударањем“ када је брзо измењива стезна глава монтирана на алат. Брзо измењива стезна глава може да се оштети.
- Прекомерно притискање алата неће убрзати бушење. Заправо, прекомерно притискање само доводи до оштећивања врха дела, смањења учинка алата и скраћења радног века алата.
- Када бургија продре кроз предмет обраде, на алат/бургију делује јак реакциони момент бушења. Држите чврсто алат и будите пажљиви када бургија почне да продире кроз предмет обраде.
- Увек стегните мале предмете обраде у стези или сличној стезној справи.

Бушење са дијамантским језгром

Када обављате бушење са дијамантским језгром, увек поставите ручицу за промену у положај да би био изабран режим „само ротација“.

▲ ПАЖЊА:

- Ако обављате бушење са дијамантским језгром у режиму „ротација са ударањем“, бургија са дијамантским језгром може бити оштећена.

ОДРЖАВАЊЕ

▲ ПАЖЊА:

- Пре него што почнете с прегледом или одржавањем алата, проверите да ли је алат искључен а утикач извучен из утичнеце.
- Немојте да користите нафту, бензин, разређивач, алкохол и слично. Могу се појавити губитак боје, деформација или оштећење.

Подмазивање

▲ ПАЖЊА:

- Ово сервисирање треба да обави искључиво овлашћени сервис за производе Makita.

Овај алат не захтева подмазивање сваког сата или свакодневно јер има затворени систем подмазивања. Требало би га редовно допуњавати мазивом. Пошаљите комплетан алат у фабрички сервис или овлашћени сервис за Makita производе за ову услугу подмазивања.

БЕЗБЕДАН и ПУОУЗДАН рад алата гарантујемо само ако поправке, свако друго одржавање или подешавање, препустите овлашћеном сервису за алат Makita, уз употребу оригиналних резервних делова Makita.

ОПЦИОНИ ПРИБОР

▲ ПАЖЊА:

- Ова опрема и прибор намењени су за употребу са алатом Makita описаним у овом упутству за употребу. Употреба друге опреме и прибора може да доведе до повреда. Делове прибора или опрему користите само за предвиђену намену.

Да бисте сазнали детаље у вези са овим додатним прибором обратите се локалном сервисном центру Makita.

- SDS-MAX наставци са тврдим карбидним врхом
- Пробојац
- Језгро бургије
- Пљоснато длето
- Дијамантско језгро бургије
- Мазиво за чекић
- Длето за клесање
- Длето за прављење жлебова
- Склоп стезне главе за стезање без кључа
- Мазиво за наставка
- Бочни рукохват
- Граничник дубине
- Издувна пумпица
- Заштитна маска
- Пластични кофер за пренос

НАПОМЕНА: Поједине ставке на листи могу бити укључене у садржај паковања алата као стандардна опрема. Оне се могу разликовати од земље до земље.

ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель		HR3540C	HR3541FC
Производительность	Бетон	Долото с наконечником из сплава карбида вольфрама	35 мм
		Колонковое долото	90 мм
	Сталь		13 мм
	Дерево		32 мм
Число оборотов без нагрузки (мин ⁻¹)		315 - 630	
Ударов в минуту		1 650 - 3 300	
Общая длина		439 мм	
Вес нетто		5,2 кг	5,6 кг
Класс безопасности		□/II	

- Благодаря нашей постоянно действующей программе исследований и разработок, указанные здесь технические характеристики могут быть изменены без предварительного уведомления.
- Технические характеристики могут различаться в зависимости от страны.
- Масса в соответствии с процедурой ЕРТА 01/2003

Назначение

Данный инструмент предназначен для ударного сверления кирпича, бетона и камня, а также для долбления.

Источник питания

Данный инструмент должен подключаться к источнику питания с напряжением, соответствующим напряжению, указанному на идентификационной пластинке, и может работать только от однофазного источника переменного тока. В соответствии с европейским стандартом данный инструмент имеет двойную изоляцию и поэтому может подключаться к розеткам без провода заземления.

Для модели HR3540C

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN60745:

Уровень звукового давления (L_{pA}): 93 дБ (A)

Уровень звуковой мощности (L_{WA}): 104 дБ (A)

Погрешность (K): 3 дБ (A)

Используйте средства защиты слуха

Вибрация

Общий уровень вибрации (векторная сумма по трем координатам), определенный в соответствии с EN60745:

Рабочий режим: функция долота

Распространение вибрации ($a_{h,CHeq}$): 12,5 м/с²

Погрешность (K): 1,5 м/с²

Рабочий режим: сверление с перфорацией в бетоне

Распространение вибрации ($a_{h,HD}$): 18,0 м/с²

Погрешность (K): 1,5 м/с²

Режим работы: сверление в металле

Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с²

Погрешность (K): 1,5 м/с²

Для модели HR3541FC

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN60745:

Уровень звукового давления (L_{pA}): 91 дБ (A)

Уровень звуковой мощности (L_{WA}): 102 дБ (A)

Погрешность (K): 3 дБ (A)

Используйте средства защиты слуха

Вибрация

Общий уровень вибрации (векторная сумма по трем координатам), определенный в соответствии с EN60745:

Рабочий режим: функция долота

Распространение вибрации ($a_{h,CHeq}$): 9,0 м/с²

Погрешность (K): 1,5 м/с²

Рабочий режим: сверление с перфорацией в бетоне

Распространение вибрации ($a_{h,HD}$): 11,0 м/с²

Погрешность (K): 1,5 м/с²

Режим работы: сверление в металле

Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с² или менее

Погрешность (K): 1,5 м/с²

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения вибрации измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения вибрации можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

⚠ОСТОРОЖНО: Распространение вибрации во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента.

⚠ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Только для европейских стран

Декларация о соответствии ЕС

Makita Corporation, являясь ответственным производителем, заявляет, что следующие устройство (-а) Makita:

Обозначение устройства:

Трехрежимный перфоратор

Модель/Тип: HR3540C, HR3541FC

являются серийными изделиями и

Соответствует (-ют) следующим директивам ЕС: 98/37/ЕС до 28 декабря 2009 г. и 2006/42/ЕС с 29 декабря 2009 г.

и изготовлены в соответствии со следующими стандартами или нормативными документами:

EN60745

Техническая документация хранится у официального представителя в Европе:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30.1.2009

Tomoyasu Kato (Томояшу Като)

Директор

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

Общие рекомендации по технике безопасности для электроинструментов

⚠️ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Ознакомьтесь со всеми инструкциями и рекомендациями по технике безопасности. Невыполнение инструкций и рекомендаций может привести к поражению электротоком, пожару и/или тяжелым травмам.

Сохраните брошюру с инструкциями и рекомендациями для дальнейшего использования.

ПРАВИЛА ТЕХНИКИ БЕЗОПАСНОСТИ ПРИ ОБРАЩЕНИИ С ПЕРФОРАТОРОМ

1. Пользуйтесь средствами защиты органов слуха. Воздействие шума может привести к потере слуха.
2. Используйте дополнительную ручку (если входит в комплект инструмента). Утрата контроля над инструментом может привести к травме.
3. Если при выполнении работ существует риск контакта режущего инструмента со скрытой электропроводкой или собственным шнуром питания, держите электроинструмент за специально предназначенные изолированные поверхности. Контакт с проводом под напряжением приведет к тому, что металлические детали инструмента также будут под напряжением, что приведет к поражению оператора электрическим током.

4. Надевайте защитную каску, защитные очки и/или защитную маску. Обычные или солнцезащитные очки НЕ являются защитными очками. Также настоятельно рекомендуется надевать противопылевой респиратор и перчатки с толстыми подкладками.
5. Перед выполнением работ убедитесь в надежном креплении биты.
6. При нормальной эксплуатации инструмент может вибрировать. Винты могут раскрутиться, что приведет к поломке или несчастному случаю. Перед эксплуатацией тщательно проверяйте затяжку винтов.
7. В холодную погоду, или если инструмент не использовался в течение длительного периода времени, дайте инструменту немного прогреться, включив его без нагрузки. Это размягчит смазку. Без надлежащего прогрева ударное действие будет затруднено.
8. При выполнении работ всегда занимайте устойчивое положение. При использовании инструмента на высоте убедитесь в отсутствии людей внизу.
9. Крепко держите инструмент обеими руками.
10. Руки должны находиться на расстоянии от движущихся деталей.
11. Не оставляйте работающий инструмент без присмотра. Включайте инструмент только тогда, когда он находится в руках.
12. При выполнении работ не направляйте инструмент на кого-либо, находящегося в месте выполнения работ. Бита может выскочить и привести к травме других людей.
13. Сразу после окончания работ не прикасайтесь к бите или к деталям в непосредственной близости от нее. Бита может быть очень горячей, что приведет к ожогам кожи.
14. Некоторые материалы могут содержать токсичные химические вещества. Примите соответствующие меры предосторожности, чтобы избежать вдыхания или контакта с кожей таких веществ. Соблюдайте требования, указанные в паспорте безопасности материала.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

⚠️ ОСТОРОЖНО: НЕ ДОПУСКАЙТЕ, чтобы удобство или опыт эксплуатации данного устройства (полученный от многократного использования) доминировали над строгим соблюдением правил техники безопасности при обращении с этим устройством. **НЕПРАВИЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ** инструмента или несоблюдение правил техники безопасности, указанных в данном руководстве, может привести к тяжелой травме.

ОПИСАНИЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ

⚠ВНИМАНИЕ:

- Перед проведением регулировки или проверки работы инструмента всегда проверяйте, что инструмент выключен, а шнур питания вынут из розетки.

Действие выключателя

► Рис.1: 1. Курковый выключатель

⚠ВНИМАНИЕ:

- Перед включением инструмента в розетку, всегда проверяйте, что триггерный переключатель работает надлежащим образом и возвращается в положение "ВЫКЛ", если его отпустить.

Для запуска инструмента просто нажмите триггерный переключатель. Отпустите триггерный переключатель для остановки.

Включение лампы

Для модели HR3541FC

► Рис.2: 1. Лампа

⚠ВНИМАНИЕ:

- Не смотрите непосредственно на свет или источник света.

Нажмите на курковый выключатель для включения подсветки. Лампа будет светиться до тех пор, пока нажат выключатель. Лампа гаснет через 10-20 секунд после отпускания выключателя.

ПРИМЕЧАНИЕ:

- Используйте сухую ткань для очистки грязи с линзы лампы. Следите за тем, чтобы не поцарапать линзу лампы, так как это может уменьшить освещение.

Изменение скорости

► Рис.3: 1. Регулировочный диск

Количество оборотов и ударов в минуту можно установить поворотом регулировочного диска. Диск снабжен метками - от 1 (самая низкая скорость) до 5 (максимальная скорость).

Ниже приведена таблица, на которой указано соотношение между числовыми метками на регулировочном диске и количеством оборотов/ударов в минуту.

Число на регулировочном диске	Оборотов в минуту	Ударов в минуту
5	630	3 300
4	590	3 100
3	480	2 500
2	370	1 900
1	315	1 650

⚠ВНИМАНИЕ:

- Если инструментом пользоваться непрерывно на низкой скорости в течение продолжительного времени, двигатель будет перегружен, и это приведет к поломке инструмента.
- Диск регулировки скорости можно поворачивать только до цифры 5 и обратно до 1. Не пытайтесь повернуть его дальше 5 или 1, так как функция регулировки скорости может выйти из строя.

Выбор режима действия

Вращение с ударным действием

► Рис.4: 1. Кнопка блокировки 2. Указатель 3. Рычаг изменения

Для сверления бетона, кирпича и т.п. нажмите кнопку фиксации и поверните рычаг переключения в положение . Используйте сверло с наконечником из карбида вольфрама.

Только вращение

► Рис.5: 1. Кнопка блокировки 2. Рычаг изменения 3. Указатель

Для сверления дерева или металла, материалов и т.п. нажмите кнопку фиксации и поверните рычаг выбора режима в положение . Используйте спиральное сверло или сверло по дереву.

Только ударное действие

► Рис.6: 1. Указатель 2. Рычаг изменения 3. Кнопка блокировки

Для операций расщепления, скобления или разрушения нажмите кнопку блокировки и поверните рычаг переключения так, чтобы стрелка указывала на символ . Воспользуйтесь пирамидальным долотом, слесарным зубилом, зубилом для скобления и т.д.

⚠ВНИМАНИЕ:

- Не вращайте рычаг переключения, когда инструмент работает под нагрузкой. Это приведет к повреждению инструмента.
- Во избежание ускоренного износа механизма переключения режима его рычаг всегда должен быть установлен строго в одно из трех рабочих положений.

Ограничитель крутящего момента

Ограничитель крутящего момента срабатывает при достижении определенного уровня крутящего момента. Двигатель отключится от выходного вала. Если это произойдет, бита перестанет вращаться.

⚠ВНИМАНИЕ:

- Как только включится ограничитель крутящего момента, немедленно отключите инструмент. Это поможет предотвратить преждевременный износ инструмента.

Индикаторная лампа

- **Рис.7:** 1. Индикаторная лампа включения питания (зеленая) 2. Лампа индикатор обслуживания (красная)

При подключении инструмента к сети питания загорается зеленый индикатор включения. Если индикатор не загорается, то неисправен либо сетевой шнур, либо контроллер. Если индикатор горит, а инструмент не запускается даже при его включении, то: либо износились угольные щетки, либо неисправен контроллер или переключатель ВКЛ./ВЫКЛ. электродвигателя.

Когда угольные щетки износились практически полностью, включается красный индикатор, указывающий на необходимость проведения технического обслуживания. Примерно через 8 часов эксплуатации электродвигатель отключится автоматически.

МОНТАЖ

⚠ВНИМАНИЕ:

- Перед проведением каких-либо работ с инструментом всегда проверяйте, что инструмент выключен, а шнур питания вынут из розетки.

Установка боковой ручки (вспомогательной рукоятки)

- **Рис.8:** 1. Боковая ручка

⚠ВНИМАНИЕ:

- Всегда пользуйтесь боковой рукояткой для обеспечения безопасной работы при сверлении в бетоне, камне и т.д.

Боковая рукоятка может поворачиваться в любую сторону, что упрощает использование инструмента во всех положениях. Ослабьте крепление боковой рукоятки, повернув ее против часовой стрелки, затем установите ее в нужное положение и закрепите путем поворота рукоятки по часовой стрелке.

Установка или снятие биты

- **Рис.9:** 1. Хвостовик биты 2. Смазка биты

Очистите хвостовик биты и нанесите смазку для бит перед ее установкой.

Вставьте биту в инструмент. Поверните биту, толкая ее вниз, до тех пор, пока не будет обеспечено сцепление.

- **Рис.10:** 1. Бита 2. Крышка патрона

Если не удается при нажиме вставить биту, выньте ее из инструмента. Несколько раз нажмите вниз крышку патрона. Затем снова вставьте биту. Поверните биту, толкая ее вниз, до тех пор, пока не будет обеспечено сцепление.

После установки всегда проверяйте надежность крепления биты, попытайтесь вытащить ее. Чтобы удалить биту, нажмите вниз на крышку патрона и вытащите биту.

- **Рис.11:** 1. Бита 2. Крышка патрона

Угол биты (при расщеплении, скоблении или разрушении)

- **Рис.12:** 1. Рычаг изменения 2. Кнопка блокировки 3. Указатель

Сверло (резец) можно закрепить под 24 различными углами. Для изменения угла установки сверла (резца) нажмите кнопку фиксации и поверните рычаг переключения таким образом, чтобы указатель располагался напротив символа . Поверните сверло на необходимый угол. Нажмите кнопку блокировки и поверните рычаг переключения, чтобы стрелка указывала на символ . После этого проверьте надежность крепления биты на месте, немного повернув ее.

Глубиномер

- **Рис.13:** 1. Глубиномер 2. Винт зажима

Глубиномер удобен при сверлении отверстий одинаковой глубины. Ослабьте зажимной винт и установите глубиномер на нужную глубину. После регулировки крепко затяните зажимной винт.

ПРИМЕЧАНИЕ:

- Глубиномер нельзя использовать в месте, где глубиномер ударяется о корпус редуктора/двигателя.

ЭКСПЛУАТАЦИЯ

⚠ВНИМАНИЕ:

- Всегда пользуйтесь боковой рукояткой (вспомогательной ручкой) и при работе крепко держите инструмент и за боковую рукоятку, и за ручку переключения.

Сверление с ударным действием

- **Рис.14**

Переведите рычаг переключения в положение символа .

Расположите биту в желаемом положении в отверстии, затем нажмите триггерный переключатель. Не прилагайте к инструменту усилий. Легкое давление дает лучшие результаты. Держите инструмент в рабочем положении и следите за тем, чтобы он не выскальзывал из отверстия.

Не применяйте дополнительное давление, когда отверстие засорится щепками или частицами. Вместо этого, включите инструмент на холостом ходу, затем постепенно выньте сверло из отверстия. Если эту процедуру проделать несколько раз, отверстие очистится, и можно будет возобновить обычное сверление.

⚠ВНИМАНИЕ:

- Когда бита начнет пробиваться сквозь бетон или наткнется на стержневую арматуру в бетоне, инструмент может опасно среагировать. Соблюдайте хороший баланс и безопасную стойку, крепко удерживая инструмент обеими руками для предотвращения опасной реакции.

Груша для продувки (дополнительная принадлежность)

► Рис.15: 1. Груша для выдувки

После сверления отверстия воспользуйтесь грушей для продувки, чтобы выдуть пыль из отверстия.

Расщепление/Скобление/ Разрушение

► Рис.16

Переведите рычаг переключения в положение символа .

Держите инструмент крепко обеими руками.

Включите инструмент и немного надавите на него, чтобы предотвратить неконтролируемое подпрыгивание инструмента. Слишком сильное нажатие на инструмент не повысит эффективность.

Сверление дерева или металла

► Рис.17

Используйте дополнительный бесключевой зажимной патрон. Процедура его установки описана в разделе "Установка и снятие сверла" на предыдущей странице.

Переведите рычаг переключения в такое положение, в котором стрелка будет указывать на символ .

Удерживайте кольцо и поверните втулку против часовой стрелки для освобождения кулачков зажимного патрона. Вставьте биты в зажимной патрон как можно глубже. Крепко удерживая кольцо, поверните втулку по часовой стрелке для затяжки зажимного патрона. Для снятия биты удерживайте кольцо и поверните втулку против часовой стрелки.

ВНИМАНИЕ:

- Запрещается использовать режим сверления с перфорацией, если на инструменте установлен быстросъемный зажимной патрон. Это может привести к поломке быстросъемного зажимного патрона.
- Чрезмерное нажатие на инструмент не ускорит сверление. На самом деле, чрезмерное давление только повредит наконечник Вашего сверла, снизит производительность инструмента и сократит срок его службы.
- Когда просверливаемое отверстие становится сквозным, на инструмент/биту воздействует значительное усилие. Крепко удерживайте инструмент и будьте осторожны, когда сверло начинает проходить сквозь обрабатываемую деталь.
- Всегда закрепляйте небольшие обрабатываемые детали в тисках или подобном зажимном устройстве.

Сверление колонковым алмазным долотом

При сверлении колонковым алмазным долотом всегда переводите рычаг переключения в положение для использования "только вращения".

ВНИМАНИЕ:

- Если выполнять сверление колонковым алмазным долотом с использованием "вращения с ударным действием", колонковое алмазное долото можно повредить.

ТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ

ВНИМАНИЕ:

- Перед проверкой или проведением техобслуживания убедитесь, что инструмент выключен, а штекер отсоединен от розетки.
- Запрещается использовать бензин, лигроин, растворитель, спирт и т.п. Это может привести к изменению цвета, деформации и появлению трещин.

Смазка

ВНИМАНИЕ:

- Эту процедуру обслуживания следует выполнять только в уполномоченных сервисных центрах Makita или в мастерских предприятия-изготовителя.

Этот инструмент не требует выполнения ежечасной или ежедневной смазки, так как он оснащен встроенной системой смазки. Следует регулярно менять смазку. Для выполнения такого технического обслуживания системы смазки отправьте инструмент в уполномоченный сервисный центр Makita или в мастерскую предприятия-изготовителя. Для обеспечения БЕЗОПАСНОСТИ и НАДЕЖНОСТИ инструмента выполняйте его ремонт, обслуживание или регулировку только в авторизованных сервисных центрах компании Makita и с использованием только оригинальных запасных частей компании Makita.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

⚠ ВНИМАНИЕ:

- Эти принадлежности или насадки рекомендуются использовать вместе с вашим инструментом Makita, описанным в данном руководстве. Использование каких-либо других принадлежностей или насадок может представлять опасность получения травм. Используйте принадлежность или насадку только по указанному назначению.

Если вам необходимо содействие в получении дополнительной информации по этим принадлежностям, свяжитесь со своим местным сервис-центром Makita.

- Биты с твердосплавной режущей пластиной SDS-MAX
- Пирамидальное долото
- Колонковое долото
- Слесарное зубило
- Колонковое алмазное долото
- Смазка для молотка
- Зубило для скобления
- Канавочное зубило
- Бесключевой зажимной патрон в сборе
- Смазка биты
- Боковая ручка
- Глубиномер
- Груша для продувки
- Защитные очки
- Пластмассовый чемодан для переноски

ПРИМЕЧАНИЕ: Некоторые элементы списка могут входить в комплект инструмента в качестве стандартных приспособлений. Они могут отличаться в зависимости от страны.

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель			HR3540C	HR3541FC
Діаметр свердління	Бетон	Свердло із нако- нечником з карбиду вольфраму	35 мм	
		Колонкове свердло	90 мм	
	Сталь		13 мм	
	Деревина		32 мм	
Швидкість без навантаження (хв^{-1})			315 - 630	
Ударів за хвилину			1650 - 3300	
Загальна довжина			439 мм	
Чиста вага			5,2 кг	5,6 кг
Клас безпеки			□/II	

- Через те, що ми не припиняємо програми досліджень і розвитку, наведені тут технічні характеристики можуть бути змінені без попередження.
- У різних країнах технічні характеристики можуть бути різними.
- Вага відповідно до EPTA-Procedure 01/2003

Призначення

Інструмент призначено для ударного свердління цегли, бетону та каміння, а також добання.

Джерело живлення

Інструмент можна підключати лише до джерела струму, що має напругу, зазначену в таблиці з заводськими характеристиками, і він може працювати лише від однофазного джерела перемінного струму. Інструмент має подвійну ізоляцію згідно з європейським стандартом I, отже, може підключатися до розеток без клеми заземлення.

Для моделі HR3540C

Шум

Рівень шуму за шкалою А у типовому виконанні, визначений відповідно до EN60745:

Рівень звукового тиску (L_{pA}): 93 дБ (А)

Рівень звукової потужності (L_{WA}): 104 дБ (А)

Похибка (К): 3 дБ (А)

Користуйтеся засобами захисту слуху

Вібрація

Загальна величина вібрації (сума трьох векторів), визначена згідно з EN60745:

Режим роботи: добання долотом

Вібрація ($a_{h,CHeg}$): 12,5 м/с^2

Похибка (К): 1,5 м/с^2

Режим роботи: свердління бетону

Вібрація ($a_{h,HD}$): 18,0 м/с^2

Похибка (К): 1,5 м/с^2

Режим роботи: свердління металу

Вібрація ($a_{h,D}$): 2,5 м/с^2

Похибка (К): 1,5 м/с^2

Для моделі HR3541FC

Шум

Рівень шуму за шкалою А у типовому виконанні, визначений відповідно до EN60745:

Рівень звукового тиску (L_{pA}): 91 дБ (А)

Рівень звукової потужності (L_{WA}): 102 дБ (А)

Похибка (К): 3 дБ (А)

Користуйтеся засобами захисту слуху

Вібрація

Загальна величина вібрації (сума трьох векторів), визначена згідно з EN60745:

Режим роботи: добання долотом

Вібрація ($a_{h,CHeg}$): 9,0 м/с^2

Похибка (К): 1,5 м/с^2

Режим роботи: свердління бетону

Вібрація ($a_{h,HD}$): 11,0 м/с^2

Похибка (К): 1,5 м/с^2

Режим роботи: свердління металу

Вібрація ($a_{h,D}$): 2,5 м/с^2 або менше

Похибка (К): 1,5 м/с^2

ПРИМІТКА: Заявлене значення вібрації було виміряно у відповідності до стандартних методів тестування та може використовуватися для порівняння одного інструмента з іншим.

ПРИМІТКА: Заявлене значення вібрації може також використовуватися для попередньої оцінки впливу.

▲ПОПЕРЕДЖЕННЯ: Залежно від умов використання вібрація під час фактичної роботи інструмента може відрізнятися від заявленого значення вібрації.

▲ПОПЕРЕДЖЕННЯ: Забезпечте належні запобіжні заходи для захисту оператора, що відповідатимуть умовам використання інструмента (слід брати до уваги всі складові робочого циклу, такі як час, коли інструмент вимкнено та коли він починає працювати на холостому ході під час запуску).

Тільки для країн Європи

Декларація про відповідність стандартам ЄС

Наша компанія, Makita Corporation, як відповідальний виробник, наголошує на тому, що обладнання Makita:

Позначення обладнання:

Перфоратор

№ моделі/ тип: HR3540C, HR3541FC

є серійним виробництвом та

Відповідає таким Європейським Директивам:

98/37/ЕС до 28 грудня 2009 року, а потім

2006/42/ЕС з 29 грудня 2009 року

Та вироблені у відповідності до таких стандартів та стандартизованих документів:

EN60745

Технічна документація знаходиться у нашого уповноваженого представника в Європі, а саме:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Англія

30.1.2009

Томоязу Като

Директор

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, ЯПОНИЯ

Застереження стосовно техніки безпеки при роботі з електроприладами

⚠УВАГА! Прочитайте усі застереження стосовно техніки безпеки та всі інструкції. Недотримання даних застережень та інструкцій може призвести до ураження струмом та виникнення пожежі та/або серйозних травм.

Збережіть усі інструкції з техніки безпеки та експлуатації на майбутнє.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ПІД ЧАС РОБОТИ З ПЕРФОРАТОРОМ

1. **Слід одягати захисні навушники.** Незахищеність від шуму може спричинити до втрати слуху.
2. **Використовуйте допоміжну(і) ручку(и), якщо вона(и) поставляються разом з інструментом.** Втрата контролю може призвести до травм.
3. **Тримайте електроприлад за ізольовані поверхні держака під час виконання дії, за якої він може зачепити сховану електропроводку або власний шнур.** Торкання ріжучим приладом струмоведучої проводки може призвести до передання напруги до оголених металевих частин інструмента та ураженню оператора електричним струмом.

4. **Слід одягати каску (захисний шолом), захисні окуляри та/або щиток-маску.** Звичайні окуляри або темні окуляри для захисту від сонця НЕ Є захисними окулярами. Настійно рекомендовано одягати пілозахисну маску та щільно набиті рукавиці.
5. **Перед початком роботи обов'язково переверте, щоб полотно було надійно закріплене в робочому положенні.**
6. **При нормальній роботі інструмент вібує.** Гвинти можуть швидко розбовтатися, що призведе до поломки або поранення. **Перед початком роботи слід перевірити міцність затягування гвинтів.**
7. **Під час холодної погоди або якщо інструмент не використовувався довгий час, його слід розігріти, давши попрацювати якийсь час на холостому ході.** Це розм'якшить мастило. Якщо не провести розігрів, забивання буде важким.
8. **Завжди майте тверду опору.** При виконанні висотних робіт переконайтеся, що під Вами нікого немає.
9. **Міцно тримай інструмент обома руками.**
10. **Тримай руки на відстані від рухомих частин.**
11. **Не залишайте інструмент працюючим.** Працюйте з інструментом тільки тоді, коли тримаєте його в руках.
12. **Під час роботи ніколи не спрямовуй інструмент на людину, що знаходиться поруч з місцем роботи.** Полотно може вискочити та завдати серйозної травми.
13. **Не слід торкатися полотна або частин, що примикають до нього, одразу після різання, вони можуть бути дуже гарячими та призвести до опіку шкіри.**
14. **Деякі матеріали мають у своєму складі токсичні хімічні речовини.** Будьте уважні, щоб запобігти вдихання пилу та контактів зі шкірою. Дотримуйтеся правил техніки безпеки виробника матеріалу .

ЗБЕРІГАЙТЕ ЦІ ВКАЗІВКИ.

⚠ПОПЕРЕДЖЕННЯ: **НІКОЛИ НЕ СЛІД** втрачати пильності та розслаблюватися під час користування виробом (що трапляється при частому використанні); **слід завжди строго дотримуватися правил безпеки під час використання цього пристрою. НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОРИСТАННЯ або недотримання правил безпеки, викладених в цьому документі, може призвести до серйозних травм.**

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Перед регулюванням та перевіркою справності інструменту, переконайтеся в тому, що він вимкнений та відключений від мережі.

Дія вимикача

► Рис.1: 1. Курковий вимикач

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Перед вмиканням інструменту у мережу обов'язково перевірте, чи кнопка вимикача нормально спрацьовує і після відпускання повертається в положення "вимкнено".

Для того, щоб запустити інструмент, слід просто натиснути на курок вимикача. Для зупинення роботи курок слід відпустити.

Увімкнення підсвічування

Для моделі HR3541FC

► Рис.2: 1. Ліхтар

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Не дивіться на світло або безпосередньо на джерело світла.

Натисніть на курок вимикача для того, щоб увімкнути підсвічування. Лампочка горить поки курок залишається натиснутим. Лампочка вимикається через 10-20 секунд після того, як курок був відпущений.

ПРИМІТКА:

- Для видалення бруду з лінзи підсвітки користуйтеся сухою тканиною. Будьте обережні, щоб не подряпати лінзу підсвітки, тому що можна погіршити освітлювання.

Зміна швидкості

► Рис.3: 1. Диск для регулювання

Кількість обертів та ударів за хвилину можна регулювати просто повертаючи диск регулювання. Диск пронумерований від 1 (найнижча швидкість) до 5 (найвища швидкість).

Співвідношення між номером налаштування на диску та кількістю обертів/ударів за хвилину - див. таблицю нижче.

Номер на регулюючому диску	Обертів за хвилину	Ударів за хвилину
5	630	3300
4	590	3100
3	480	2500
2	370	1900
1	315	1650

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Якщо інструмент протягом тривалого часу безперервно експлуатується на низькій швидкості, мотор перевантажується, що призводить до порушень в роботі інструмента.
- Коліщатко регулювання швидкості можна повертати тільки від 1 до 5 та назад. Не намагайтесь повернути його силою за межу 1 або 5, бо це може зламати диск регулювання.

Вибір режиму роботи

Обертання із відбиванням

► Рис.4: 1. Фіксатор 2. Показчик 3. Важіль перемикачання

Для свердлення бетону, кладки та ін. слід віджати кнопку блокування та повернути важіль перемикачання таким чином, щоб показчик вказував на символ . Слід використовувати свердло із наконечником з карбиду вольфраму.

Тільки обертання

► Рис.5: 1. Фіксатор 2. Важіль перемикачання 3. Показчик

Для свердління деревини або металу, матеріалів та ін., слід віджати кнопку блокування та повернути важіль перемикача таким чином, щоб стрілка вказувала на символ . Використовуйте спіральне свердло, або свердло для деревини.

Тільки биття

► Рис.6: 1. Показчик 2. Важіль перемикачання 3. Фіксатор

Для операцій з додання, шкребіння або демонтажу, слід віджати кнопку блокування та повернути важіль перемикачання таким чином, щоб показчик вказував на символ . Використовуйте пірамідальне долото, слюсарне зубило, зубило для шкребіння та ін.

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Неможна повертати важіль перемикачання, коли інструмент працює під навантаженням. Інструмент може пошкодитись.
- Для запобігання швидкому зносові механізму зміни режиму, слід перевіряти, щоб важіль завжди був переключений на один з трьох режимів роботи.

Обмежувач моменту

Обмежувач моменту спрацьовує, коли досягнуто момент певної величини. Мотор відключить зчеплення із вихідним валом. Коли це трапляється свердло перестає обертатись.

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Як тільки спрацював обмежувач моменту, інструмент слід негайно вимкнути. Це допоможе запобігти передчасному зносу інструмента.

Лампочка індикатора

- **Рис.7:** 1. Лампочка індикатора ВМК. (зелена)
2. Службова лампочка індикатора (червона)

Зелений індикатор живлення загоряється, коли інструмент увімкнено в розетку. Якщо індикаторна лампочка не загоряється, це може вказувати на дефект кабелю живлення або контролера. Якщо індикаторна лампочка горить, але інструмент не запускається, навіть коли він увімкнений, це може свідчити про те, що зношені графітові щітки, або є дефект в контролері, моторі або вимикач.
Червона лампочка індикатора загоряється, коли графітові щітки майже зношені, щоб показати, що інструмент потребує обслуговування. Приблизно через 8 годин використання мотор автоматично зупиняється.

КОМПЛЕКТУВАННЯ

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Перед тим, як щось встановлювати на інструмент, переконайтеся в тому, що він вимкнений та відключений від мережі.

Установка бокової рукоятки (додаткова рукоятка)

- **Рис.8:** 1. Бокова рукоятка

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Для безпеки роботи слід завжди використовувати бокову ручку під час свердління бетону, кладки та ін.

Бокову ручку можна пересунути на будь-яку сторону, що забезпечує зручність експлуатації інструмента в будь-якому положенні. Послабте бокову ручку, повернувши її проти годинникової стрілки, пересуньте її в необхідне положення, а потім затягніть її, повернувши по годинниковій стрілці.

Встановлення та зняття наконечників

- **Рис.9:** 1. Потилиця свердла 2. Мاستило для свердла

Перед встановленням долота слід вичистити потилицю долота та змастити її.

Вставте долото в інструмент. Проверніть долото та просуньте його, доки воно не стане на місце.

- **Рис.10:** 1. Свердло 2. Кришка патрона

Якщо долото не вставляється, його слід зняти. Пару разів потягніть вниз кришку патрона. Потім знову вставте долото. Проверніть долото та просуньте його, доки воно не стане на місце.

Після встановлення слід перевірити, щоб долото було надійно вставлено, спробувавши витягнути його.

Для зняття долота слід до упору потягнути вниз кришку патрона та витягти свердло.

- **Рис.11:** 1. Свердло 2. Кришка патрона

Кут долота (під час довшання, шкребіння або демонтажу)

- **Рис.12:** 1. Важіль перемикання 2. Фіксатор 3. Показчик

Свердло можна закріпити під 24 різними кутами. Для зміни кута свердла слід натиснути на кнопку блокування та повернути важіль перемикання таким чином, щоб показчик вказував на мітку . Поверніть свердло на необхідний кут. Натисніть на кнопку блокування та поверніть важіль перемикання, щоб показчик вказував на мітку . Потім перевірте, щоб долото або зубило було надійно встановлене, злегка повернувши його.

Обмежувач глибини

- **Рис.13:** 1. Обмежувач глибини 2. Затискний гвинт

Глибиномір є зручним для свердління отворів однакової глибини. Послабте затискний гвинт та відрегулюйте глибиномір на необхідну глибину. Після регулювання затягніть затискний гвинт.

ПРИМІТКА:

- Глибиномір неможна використовувати у положеннях, коли він б'ється об корпус механізму або мотора.

ЗАСТОСУВАННЯ

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Слід завжди використовувати бокову ручку (додаткова ручка) та міцно тримати інструмент за бокову ручку та ручку вмикача під час роботи.

Робота в режимі з ударом

- **Рис.14**

Встановіть важіль перемикання на мітку .

Поставте свердло в місце, де необхідно зробити отвір, а потім натисніть на курок вмикача. Не треба прикладати силу до інструмента. Невеликий тиск забезпечує найліпші результати. Тримайте інструмент в належному положенні, та не давайте йому вискочити з отвору.

Коли отвір засмічується обломками або частками, не треба прикладати більший тиск. Замість цього слід прокрутити інструмент на холостому ході, а потім частково витягнути інструмент з отвору. Якщо це зробити декілька разів, отвір очиститься, і нормальне свердління можна поновити.

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Коли свердло починає пробиватись через бетон, або якщо свердло вдаряється в закладену в бетон арматуру, інструмент може небезпечно повести себе. Для того, щоб запобігти небезпечній реакції, слід стійко стояти на ногах та міцно тримати інструмент обома руками.

Повітродувка (додаткове приладдя)

► Рис.15: 1. Повітродувка

Після того, як отвір був просвердлений, повітродувкою можна вичистити пил з отвору.

Довбання/Шкребіння/Демонтаж

► Рис.16

Встановіть важіль перемикачання на мітку . Інструмент слід міцно тримати обома руками. Увімкніть інструмент та злегка натисніть на інструмент, щоб він безконтрольно не хитався. Сильне натискання на інструмент не поліпшує ефективності.

Свердлення деревини або металу

► Рис.17

Використовуйте додатковий вузол патрона, що не потребує ключа. Під час його встановлення див. розділ «Встановлення або зняття свердла» на попередній сторінці.

Виставте важіль перемикачання на мітку . Утримуйте кільце та поверніть муфту проти годинникової стрілки для того, щоб відкрити кулачки патрона. Вставте свердло або викрутку до упору. Міцно утримуйте кільце та поверніть муфту по годинниковій стрілці для того, щоб затягнути кулачки патрона. Для того, щоб зняти свердло, утримуйте кільце та поверніть муфту проти годинникової стрілки.

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Коли на інструменті встановлений вузол швидко-роз'ємного свердлильного патрона, не можна користуватися режимом "свердління із відбиванням". Це може ушкодити швидко-роз'ємний патрон.
- Надмірний тиск на інструмент не пришвидшує свердління. Насправді надмірний тиск може лише пошкодити свердло, зменшити продуктивність інструменту та вкоротити термін його експлуатації.
- У момент завершення наскрізного отвору на інструмент, або свердло діє надзвичайно велике скручувальне зусилля. Міцно тримайте інструмент і будьте обережні, коли свердло починає виходити із протилежного боку заготовки.
- Невелику заготовку слід затискувати в лещата або подібний пристрій.

Свердлення алмазним свердлом

Під час свердління алмазним свердлом слід завжди пересувати важіль перемикачання в положення , щоб задіяти режим "тільки обертання".

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Якщо свердління виконується алмазним свердлом в режимі "обертання із відбиванням", свердло може бути пошкоджено.

ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Перед тим, як оглянути інструмент, або виконати ремонт, переконайтеся, що він вимкнений та відключений від мережі.
- Ніколи не використовуйте газолін, бензин, розріджувач, спирт та подібні речовини. Їх використання може призвести до зміни кольору, деформації та появи тріщин.

Змашування

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Цей вид обслуговування повинен виконуватись тільки уповноваженими сервісними центрами Makita.

Цей інструмент не потребує щогодинного або щоденного змашування, оскільки він оснащений системою змашування із консистентним мастилом. Його необхідно регулярно змашувати. Для такого обслуговування із змашуванням слід надіслати весь інструмент до авторизованого або заводського сервісного центру компанії Makita. Для того, щоб підтримувати БЕЗПЕКУ та НАДІЙНІСТЬ, ремонт, технічне обслуговування або регулювання мають виконувати уповноважені центри обслуговування "Makita", де використовуються лише стандартні запчастини "Makita".

ДОДАТКОВЕ ПРИЛАДДЯ

⚠ОБЕРЕЖНО:

- Це оснащення або приладдя рекомендовано для використання з інструментами "Makita", що описані в інструкції з експлуатації. Використання якогось іншого оснащення або приладдя може спричинити травмування. Оснащення або приладдя слід використовувати лише за призначенням.

У разі необхідності, отримати допомогу в більш детальному ознайомленні з оснащенням звертайтеся до місцевого Сервісного центру "Makita".

- Свердла SDS-MAX із твердосплавним наконечником
- Пірамідальне долото
- Колонкове свердло
- Слюсарне зубило
- Свердло із алмазним сердечником
- Мастило для перфоратора
- Зубило для довбання
- Канавкове долото
- Вузол патрона, що не потребує ключа
- Мастило для свердла
- Бокова ручка
- Обмежувач глибини
- Повітродувка
- Захисні окуляри
- Пластмасова валіза для транспортування

ПРИМІТКА: Деякі елементи списку можуть входити до комплекту інструмента як стандартне приладдя. Вони можуть відрізнятися залежно від країни.

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi 446-8502 Japan

www.makita.com

884815A962
EN, SL, SQ, BG,
HR, MK, RO, SR,
RU, UK
20170222